AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 12 Vol. II. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 25 d. Kovo (March) 1915 m. Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879. 4 cents per copy Metas II.

Austru Tvirtove Przemysl Pasidave Rusam.

Italija Jau Galutinai Pasirengus Stoti Karēn. Rusai Vēl Įsiveržē Rytų Prusijon.

Sąjungiečiai Neteko 3 Laivų Dardaneliuose. Zeppelinai Numetē 50 Bombų Ant Paryžiaus. Austrai Laimi Karpatuose.

GERMAN DISMOUNTED CAVALRY MARCHING IN POLAND

Purvynas nedaleidžia kavalerijai manevruoti. Uhlanai turi kovoti pēksti.

KARĒS BĒGIS.

Svarbiausias atsitikimas visos sąvaitēs, ir kelių praėjusių mēnesių,o pagal rusus, svarbiausias atsitikimas visos karēs, yra pasidavimas Przemysl'io tvirtovēs rusams, 22 d. kovo.

Rusai apgulē Przemysl, apie 18 d. rugs. 1914 m. Jie manē gana greitai paimti tvirtovę, kaip labai didelē austrų kariumenē atējo atliuosuoti Przemysl. Smarkųs mušiai tarp rusų ir šios kariumenēs, gana ilgai tęsēsi, galutinai rusai gavę sudrutinimų, nuvijo austrus ir vēl apgulē Przemysl i pabaigą lapkričio. Nuo to [illegible] rusai nepasitraukē daugiau nuo Przemysl, ir visi austrų bandymai nešti tvirtovei pagelbą, nuējo veltui. Garnizonas tvirtovēs labai puikiai kovojo, netik su rusais bet su badu ir ligom. Kelis kartus, austrų pulkai išējo iš tvirtovēs ir narsiai užpuolē ant rusų, bet visuomet jie turējo trauktis atgal, su dideliais nuostoliais. Ant galo, visai netekę maisto, jie patįs sugriovē fortus, ekspliodavo amuniciją, iššovē paskutinias granatas į rusus, ir pasidavē. 50,000 kareivių, 300 oficierių ir 7 generolai papuolē į rusų rankas. Austrija, pranešdama apie pasidavimą tvirtovēs, sako kad jos garnizonas kovojo garbingai, ir galutinai pasiduodamas, pasidavē su garbe. Austrai taip-gi sako, kad paēmimas Przemysl nēra svarbu. Sąjungiečiai mano visai kitaip apie tai, ir Petrograde, Paryžiuje ir Londone, yra neapsakomas džiaugsmas. Sąjungiečiai tiki, kad pasidavimas Przemysl turēs labai didelę svarbą ant karēs išeigos, nes netik ką apie 120,000 rusų dabar bus liuosi eiti ant Krokavos o iš ten į Sileziją, bet didelis įspudis padaryta ant neutralių šalių, o ypatingai ant Rumunijos ir Bulgarijos, kurios dabar gal daug greičiau stos karēn ant sąjungiečių pusēs. Labai didelis įspudis taip-gi padarytas ant civiliškų žmonių, ypatingai Rusijoj, kur dabar žmones drasiai tikēs į pergalę, ir delto, tyliai ir kantriai kentēs karēs vargus.

Prie pasidavimo Przemysl, rusai turi kitą priežastį džiaugsmo, t. y. jų naujas įsiveržimas į Rytų-Prusiją. Einant iš šiaurēs, rusų milicija užēmē miestukus Memel ir Karlsberg, o nuo Tauragēs, nustumē vokiečius už rubežiaus ir paēmē miestuką Langazergen.

Nuo Seinų, Pilviškių ir apielinkių, rusai taip-gi atstumē vokiečius, iš viso apie 30 angl. m. nuo Nemuno. Vokiečiai turējo tik mažą pasisekimą į šiaurę Mariampolēs. Abelnai imant, vokiečiai neturējo jokio didelio pasisekimo praėjusią sąvaitę. Apie jų tolesnį ėjimą ant Varšavos, nuo šiaurēs apie Przasnyzs ir nuo Pilicos apielinkių, mažai ką buvo girdēti. Rusai paskelbē, kad visur vokiečiai sulaikyti. Tik ties Ossoviec jie smarkiai veikia, nuolat bombarduodami tvirtoves. Vienok, rodosi kad ir tenai jie turējo labai mažą pasisekimą.

Paskutinios žinios pranešа, kad vokiečiai atsiēmē Memelį, ir vēl bando išvaryti rusus iš Rytų - Prusijos. Tas gali buti, vienok dar žinios nepatvirtintos rusų.

Didžiausi pasisekmai teutonų, per praeitą sąvaitę atsibuvo Karpatuose, kur austrai labai tvirtai laikosi ir nekartą atmušē rusus su dideliais nuostoliais. Pranešimai apie karę Bukovinoj, yra labai priešingi. Galima sakyti, kad austrai ir rusai tenais laimi pramainu, ir tie laimējimai neturi didelēs svarbos.

Ant vakarinio karēs lauko, nieko svarbaus neatsitiko. Pranešta, kad kaizeris sušaukē savo viršiausius generolus ant karēs rodos, ties Lille. Jeigu tas teisybē, dar nežinoma ką jie nutarē, nes vokiečiai nepradējo nieko naujo šiomis dienomis. Vokiečių orlaiviai numetē apie 50 bombų ant Paryžiaus apielinkių, bet nepadarē žymios blēdies. Užpuolimas nuējo veltui.

Galutinai parējo žinios iš Serbijos apie kariškus veikimus tenai, bet pasirodo, kad reikia daug daugiau bijotis nuveikimų bado ir ligų, negu austrų užpuolimų.

Su bombardavimu Dardanelių, sąjungiečiams visai netaip sparčiai einasi kaip jie tikējo. Pasirodo, kad turkai turējo vidurinius fortus daug geriau apginkluotus negu išlaukinius. Taip sąjungiečiai mažai ką progresavo praeitą sąvaitę, nežiurint ant to, kad jie nuolat bombarduoja Dardanelių tvirtoves. Sąjungiečiai ir-gi neteko trijų didelų karēs laivų, ir didelį skaitlių mažesniųjų, kaip tai torpēdinių laivų, minų naikintojų ir tt. Keleta didelių laivų, skraiduolių ir kitų buvo gana sunkiai sugadinta. Kas-žin ar sąjungiečiai dasigaus prie Konstantinopolio ant Velykų? Turkai tvirtai tiki, kad ne, kad dar jie ilgai galēs laikytis.

Daug įvairių žinių buvo gauta, kad Italija pilnai pasirengus kariauti ant sąjungiečių pusēs. Visi oficieriai, reservistai ir net tie, kurie jau buvo atliuosuoti nuo tarnystēs, sušaukti, kariumenē parengta, amunicija, proviantai ir tt., viskas gatava. Laivynas sutrauktas į Adriatikos jurę, laukia žodžio užpulti ant Austrijos portų ir eiti pagelbēti sąjungiečiams prie Dardanelių. Žymiausi italų laikraščiai, paskelbia, kad Italija, neužganēdinta vokiečių austrų prižadējimais, turi netrukus stoti karēn. Tuom tarpu italų valdžia vis dar tyli, ir visos tos žinios gal tik gandai.

ANGLIJOS VALDŽIA PAIMS GINKLŲ DIRBTUVES.

Londonas, kovo 17. — Prakalboje prieš darbininkų draugijų vadus, ir atstovus įvairių išdirbysčių ir pramonių, David Lloyd-George, Anglijos finansų ministeris, sakē, kad valdžia pasiryžus paimti visas amunicijos ir ginklų dirbtuves į savo rankas, idant išvengti visokius nesutikimus su darbininkais ir užtikrinti didelį, pastovų išdirbimą ginklų ir amunicijos. Jisai širdingai prašē unijų neprotestuoti jeigu daugiau valandų reikēs darbininkams dirbti, ir daleisti moteris ir nemokytus darbininkus taip-gi dirbti ginklų dirbtuvēse, idant kaip tik galima padidinti išdirbimą taip reikalingos amunicijos.

TRĮS ANGLŲ LAIVAI SUTORPĒDUOTI.

Londonas, kovo 17. — Vokiečių povandeniniai laivai sutorpēdavo tris anglų pirklystēs laivus, Leeuwarden, Atlanta ir Fingal. Laivas Leeuwarden, buvo sutorpēduotas ir nuskendo ties Holandija. Jureiviam buvo duota 5 minutos išlipti iš laivo į valtis. Jie buvo visi išgelbēti Holandijos styrininko laivo.

Laivas Atlanta, buvo sutorpēduotas ties Airija ir labai sugadintas, bet dar pasiekē prieplauką. Jureiviai išgelbēti.

Laivas Fingal, buvo nuskandintas Šiaurēs jurēje ties Anglijos pajurēs. 21 jureivis išgelbēta o 6 žuvo.

RUSAI ANT RYTŲ PRUSIJOS RUBEŽIAUS.

Berlynas, kovo 17. — Matyt, kad rusai baigia vyti vokiečius iš Kauno rēdybos. Šiandieninis vokiečių oficialis pranešimas sako:

"Rusų užpuolimai Tauragēs apielinkēse, į rytų šiaurę nuo Tilžēs, ir apie Laugazargen, Rytų Prusijoj, kaip tik už rubežiaus, tapo atmušti."

Gal but kad rusam čionai ir nevisai sekēsi, bet puiku kad jie jau taip toli nuvijo vokiečius, vienoj vietoj net už rubežiaus.

RUSAI PAĒMĒ TURKŲ KAIMĄ.

Petrograd, kovo 17. — Rusai užēmē turkų kaimą Archavą, ant Juodųjų jurių, 25 angl. m. nuo Batum ir visą kraštą apie Archavos upēs pradžią.

Apielinkēse Ardanoutch ir Olti, turkai labai smarkiai veikia, bet visi jų užpuolimai lyg šiol buvo pasekmingai atmušti.

ANGLAI DŽIAUGIASI IŠ LAIMĒJIMO TIES NEUVE CHAPELLE.

Londonas, kovo 17. — Nežiurint ant to, kad per 5 dienas mušio apie Neuve Chapelle, jų nuostoliai siekia 11,000, anglai labai džiaugiasi iš to laimējimo. Vokiečių pozicijos prieš Neuve Chapelle buvo labai tvirtos, vienok anglai juos išvarē iš ten, padarydami jiems labai didelius nuostolius nes apie 18,000 vokiečių tenais žuvo. Anglai labiausiai džiaugiasi iš paēmimo Neuve Chapelle, nes tas parodo, kad vokiečius galima išvaryti ir iš dručiausių jų pozicijų Belgijoj ir Francijoj. Daugybē žmonių buvo manę, kad vokiečiai taip tvirtai apsikasę ant vakarinio fronto, kad vargu jus bus galima iš ten išvaryti.

VOKIEČIAI ATLYGINS RUSAM UŽ JŲ ŽIAURUMUS.

Berlynas, kovo 18. — Vokiečių oficialis pranešimas: "Gaujos Rusijos imperiališkos milicijos užpuolē ant dalies Rytų-Prusijos kuri randasi labiausiai į šiaurę, apie Nemuną. Ten jie labai pigiai pergalējo, paskui apiplēšē ir sudegino kaimus ir dvarus. Kad atlyginti už tai, rusų miestai kurie dabar yra musų rankose, turēs užmokēti dideles sumas.

"Už kiekvieną kaimą kurį šios gaujos rusų sudegins vokiečių žemēje, už kiekvieną dvarą kurį jie išplēš, sunaikins, mes sudeginsime tris kaimus, tris dvarus, rusų žemēje. Už visą blēdį padaryta per ugnį ties Nemunu (Prusijoj) mes atkeršysime sudegindami rusų valdžios budinkus Suvalkuose ir kituose miestuose dabar užimtus vokiečių."

ZEPELINŲ BOMBOS UŽMUŠĒ 7 YPATAS.

Paryžius, kovo 18. —Zepelinas atlēkē virš Calais, (prieplaukos ant Anglijos Pratakos) ir numetē keletą bombų ant gelžkelio stoties. 7 gelžkelio darbininkai tapo užmušti. Daugiau blēdies nepadaryta.

IŠLAUKINIAI PRZEMYSL FORTAI PAIMTI.

Londonas, kovo 18. — Nepatvirtintos žinios gauta Londone, kad išlaukiniai fortai Przemysl tvirtovēs, kuriai dalis austrų kariumenēs veltui bandē atnešti pagelbą, galutinai papuolē į rusų rankas. Jau keleta dienų atgal buvo pranešama iš Petrogrado, kad rusai laukē greito Przemysl pasidavimo. Austrų nelaisviai, kurie buvo paimti apie Przemysl, sako, kad garnizonas tvirtovēs badą kenčia ir kad visi ligonbučiai pilni sužeistųjų.

VOKIEČIAI BANDO SUKELTI REVOLIUCIJĄ INDIJOJ.

Londonas, kovo 18. —Indijos Biuras Londone, praneša, kad valdžia turi aiškius darodymus, kad vokiečių konsuliai Persijoj bandē visokiais budais pagelbēti turkams užpulti Persiją. Taip-gi kad vokiečių konsulis, kuris pirmiau buvo Bushire, prie Persijos jurių užlajos, buvo išdalinęs pamfletas indusams Indijos kariumenēje, ragindamas juos visus kartu sukilti prieš anglus, užmušti savo oficierius ir anglus kareivius, ir taip išliuosuoti savo žemę nuo neapkenčiamų anglų.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
in United States ..... $ 1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries ... $ 2.00
" " 6 Months .... $ 1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 MillburySt., Worcester Mass.
4 cents per copy.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valst. met... $ 1.50
" " pusei metų 75
Kitose viešpatys. metams $ 2.00
" " pusei metų . $ 1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MillburySt., Worcester, Mass.
4 centai už numerį.

RUSAI PAĖMĖ VOKIEČIŲ PORTĄ.

Berlynas, kovo 19. —Vokiečiai ofcialiai praneša, kad rusų pulkai užėmė prusų portą Memel, ant Baltijos jurių. Vokiečiai bando juos vėl iš ten išvaryti.

Memel yra apginkluotas tvirtovėms miestukas, 20,000 gyventojų, tik 6 angl. m. nuo rubežiaus.

RUSŲ UŽPUOLIMAI ATMUŠTI KARPATUOSE.

Vienna, kovo 19. —Nuolatiniai artilerijos mušiai eina apielinkėse Lupkow ir Smolnik. Rusų užpuolimas naktyje ant kalnų į pietus Boligrod, atmuštas.

Rusai labai smarkiai ir dideliame skaitliuje užpuolė ant austrų pozicijų į šiaurę Uzsok perėjimo. Jie buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

3 SĄJUNGIEČIŲ KARĖS LAIVAI NUSKENDO.

Londonas, kovo 19. — Anglų karės laivai Irresistible ir Ocean, ir francuzų karės laivas Bouvet, tapo nuskandinti plaukiančių minų 18 d. kovo, laike smarkaus bombardavimo Dardanelių vidurinių fortų.

Sąjungiečių minų naikintojai laivai, rodos buvo sunaikinę visas minas pratakoje, vietoje kur nelaimė patiko tris laivus. Anglai mano kad minos kurios pataikė laivus buvo plaukiančios minos kurias turkai paleido nuo ano galo pratakos.

Jureiviai dviejų anglų laivų, buvo veik visi išgelbėti, prieš nuskendimą laivų, bet francuzų laivas turėjo vidurinę eksplioziją, ir nuskendo į tris minutas, nusinešdamas jureivius su savim į jurės dugną.

Du kiti sąjungiečių laivai, anglų skraiduolis Inflexible ir francuzų karės laivas Gaulois, buvo pataikinti granatomis iš turkų fortų ir taip sugadinti, kad turėjo apleisti mušio vietą.

Į vietą nuskandintų laivų, anglai nusiuntė į Dardanelius kitus du laivu, Queen ir Implacable. Francuzai nusiuntė laivą Henri IV.

Bombardavimas turkų fortų tebeina nuo aušros iki tamsos. Turkai smarkiai atsiliepia ant sąjungiečų bombardavimo, vienok sąjungiečiai tvirtina kad jie gerai progresuoja.

Turkai praneša, kad keleta sąjungiečių torpėdinių ir minų naikintojų laivų nuskandinta.

VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIS KARLSRUHE NUKENDO?

Londonas, kovo 20. — Anglijos laivyno biuras pranešė, kad yra daug ištikimų darodymų, kad vokiečių skraiduolis Karlsruhe nuskendo Atlantikos jurėse, ties Vakarų Indijos salų, pradžioje lapkričio mėn., ir kad tie jureiviai kurie buvo išgelbėti, pargrįžo į Vokietiją gruodžio mėn., ant garlaivio Rio Grande, kuris vis sekė Karlsruhe kaipo sandėlio laivas. Jau dvi dienos atgal, žinios parėjo iš Kopenhageno, Danijos, kad tenais buvo dažinota iš ištikimų šaltinių, apie nuskendimą Karlsruhe.

Rodosi, kad jureiviai valgė vakarienę, vieną vakarą, kaip baisi ekspliozija atsibuvo, kuri suplėšė laivą į dvi dali. Viena dalis susyk nuskendo, ir jureiviai kurie ten radosi žuvo. Kita dalis dar plukojo per kiek laiko, taip kad laivas kuris plaukė kartu su Karlsruhe, galėjo išgelbėti apie 150 ar 200 jureivių. Pastarieji buvo parvežti į Vokietiją bet turėjo prisiekti nieko nepasakoti apie nuskendimą Karlsruhe.

TURKAI APIMTI BAIME.

Londonas, kovo 20. — Reuter Telegramų kompanijos korespondentas Petrograde praneša, kad oficialiai paskelbta kad rusų laivų eskadra jau prisiartino prie šiaurinės dalies Bosforo. Pasirodimas eskadros pakėlė didelį sumišimą Konstantinopolyje.

BUGARIJA PASIRENGUS STOTI KARĖN.

Bucharest, Rumunija, kovo 20. — Slapta mobilizacija Bulgarijos kariumenės jau pabaigta. Nauja sujungimo kabineta bus netrukus sutverta. Nutarta laikyti susivažiavimą su Rumunijos ministeriais.

Trilypinė sutartis (Anglija, Francija, Rusija) prižadėjo dalį Makedonijos Bulgarijai, taip kad galima laukti sutvėrimą naujos Balkanų sąjungos.

TURKAI TIKISI PERGALĖTI.

Berlynas, kovo 20. —Turkai dirba dieną ir naktį idant padrutinti Smyrnos fortus ir pataisyti vietas kurias anglų bombardavimas sugadino. Turkai pilnai tiki į pergalę. Su pasididžiavimu, jie paskelbia, kad laike bombardavimo 18-tos kovo, sąjungiečiai neteko 3,000 jureivių, ir kad šuviai iš Dardanelių fortų sugadino 150 kanuolių ant laivų. Taip-gi, kad sąjungiečių laivai nuskendo ne iš priežasties minų, bet nuo torpėdų.

RUSAI PAIMA KITĄ MIESTĄ PRUSIJOJ.

Berlynas, kovo 20. — Iš Insterburg gauta žinios kad rusai kurie užėmė Memel nuėjo 4 angl. m. į pietus ir užėmė miestą Karlsberg. Rusai sugadino visas telegrafo vielas aplink Memel. Sakoma, kad armija kuri užėmė Memel ir Karlsberg, sutverta iš reservistų ir kelių baterijų lengvos artilerijos. Vokiečių kariumenė iškeliavo iš Tilžės, gelžkeliu, pasitikti rusus. Vokiečiai mano, kad jie lengvai vėl išvarys rusus už rubežiaus.

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIUS UŽ RUBEŽIAUS.

Petrograd, kovo 20. — Rusų oficialis pranešimas:—

"Ant tiesiojo kranto Nemuno, po smarkaus mušio ties Tauragės, vokiečiai turėjo trauktis atgal už rubežiaus. Ketverge, 8 val. vakare mes užėmėm Memelį, Rytų Prusijoj.

"Ant kairiojo kranto Nemuno, vokiečiai turėjo apleisti Pilviškius ir apielinkes, į rytus linijos einančios per Ažerą - Dusią-Kapčiavą, po keletos dienų mušio."

ITALIJA SUŠAUKIA OFICIERIUS.

Londonas, kovo 21. — Gauta žinios iš Romos, kad ten kasdien dabar laukiama pradžios karės su Austrija. Austrų ir vokiečių konsuliai liepė savo viengenčiams apleisti Italiją kaip greičiausiai galima. Keleta vokiečių kurie neseniai atvyko į Italiją, yra daboti policijos kaip špiegai.

Visi italų oficieriai, reservistai ir tie kurie jau buvo atleisti nuo tarnystės, tapo sušaukti kariumenėn. Nekurie iš pastarųjų turėjo augštas vietas valdžioje. Manoma, kad dalykai tarp Italijos ir Austrijos turi labai blogai stovėti, nes kitaip šios ypatos nebutų buvę pašauktos kariumenėn.

Austrai nesutiko duoti Italijai tiek žemės kiek pastaroji pareikalavo, delto Italija bandys prievarta paimti tą žemę.

RUSAI ATSTUMĖ VOKIEČIUS 29 M.

Petrograd, kovo. 21. — Praeitas dvi dienas, rusai atstumė vokiečius 29 m. į vakarus nuo kairiojo kranto Nemuno. Nuo apielinkių Seinų iki Kopstovo, ant Gardino — Suvalkų kelio, nesiranda nė vieno vokiečio.

Nuo Tauragės, rusai vėl eina ant Tilžės.

ZEPELINAI NUMETĖ 50 BOMBŲ ANT PARYŽIAUS.

Paryžius, kovo 21. — Naktyje, tarp 1 ir 3 val., du vokiečių zepelinai atvyko į Paryžių ir numetė apie 50 bombų ant Paryžiaus ir apielinkių. 7 ar 8 ypatos buvo sužeista, bet tik viena labai sunkiai. Taip blėdies padaryta mažai. Zepelinai negalėjo atlėkti iki vidurinio miesto, nes francuzų orlaiviai tuoj ėjo pasitikti juos. Kaip tik buvo pranešta apie pasirodymą zepelinų Paryžiaus apielinkėse, visi miesto žiburiai tapo užgesinti. Žmones rodos neparodė jokios baimės, bet tik žingeidumą, nes tukstančiai išėjo ant gatvių, norėdami pamatyti zepelinus. Iš priežasties lengvo uko ir užtai kad zepelinai lėkė 5,000 pedų virš žemės, francuzų orlaiviai negalėjo pataikinti į zepelinus.

Tik keleta privatiškų namų buvo pataikinta bombų. Viename, bomba įpuolė į kambarį kur kudikis miegojo. Stebėtina, kad viskas kambaryje buvo sugadinta tik lopšys su kudikiu nebuvo užgauta.

Francuzai sako, kad užpuolimas nuėjo visiškai veltui.

AUSTRAI VĖL ATAKUOJA SERBUS.

Londonas, kovo 21. — Pasirodo, kad austrai vėl pradėjo užpuldinėjimus ant serbų. Telegrama iš Nish, Serbijos, praneša, kad 16 d. kovo atsibuvo smarkus mušis su artilerija tarp austrų ir serbų, ties Belgradu. Serbai tvirtina, kad jie nutildė priešų kanuoles. Serbų artilerija taip-gi sunaikino daugelį laivų ant Dunojaus ties Prehava ir nuskandino laivatiltį prie Orchavos.

AUSTRAI PAIMA 1070 RUSŲ.

Vienna, kovo 21. — Austrų oficialis pranešimas: "Karpatuose vakar buvo sunkus mušiai ant fronto Uzsok perėjimo ir Konieczna kalno.

"Naktyje 20 kovo rusų pulkai norėjo užpulti ant musų pozicijų netikėtai, bet mes juos atmušėme su dideliais nuostoliais.

"Nekuriose vietose mušis tęsėsi visą dieną. Vakaran, visi rusų pulkai, kurie atakavo mus ties San upės ir ties Pagony buvo atmušti; mes paėmėme 1,070 rusų nelaisvėn."

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA SOISSONS KATEDRĄ.

Paryžius, kovo 21. — Francuzai oficialiai praneša, kad vokiečiai vėl sunkiai bombardavo Soissons Katedrą; 27 granatos pataikė murą, padarydamos daug blėdies. Vokiečiai sako, kad francuzai turėjo tėmijimo vietą bokšte katedros, ir kad apginti tą vietą, jie plevesavo Raudono Kryžiaus vėliava. Francuzai stačiai užgina šį apkaltinimą.

PRZEMYSL TVIRTOVĖ PASIDAVĖ.

Petrograd, kovo 22. — Po 6 mėnesių apgulimo, galutinai austrų tvirtovė Przemysl, pasidavė rusams. Garnizonas, kuris iš pradžiu apgulimo skaitliavo 80,000 kareivių, iš priežasties ligų, bombardavimo rusų ir gana tankių išėjimų iš tvirtovės ir užpuolimų ant priešų dabar skaitliuoja tik apie 50,000 kareivių, 300 oficierių ir 7 generolai. Austrai paliepė garnizonui pasidžiaugti užtai kad jau nebuvo valgio nė ant trijų dienų, ir taip jau gana ilgą laiką, kareiviai maitinosi arklio mėsa. Sakoma, kad dar apart keletos arklių, Przemysl'e nesirado jokis gyvulys.

Przemysl buvo viena iš dručiausių tvirtovių pasaulėje; rusai ją paėmė, ne tiek su bombardavimu ir sunaikinimu fortų, kaip su nedaleidimu jokio maisto ten; tai yra, su numarinimu garnizono ir miesto badu. Civiliškų žmonių buvo apie 40,000 mieste, ir tie taip-pat nukentėjo nuo bado ir ligų kaip kareiviai.

Austrai Przemysl'e, tikrai garbingai gynėsi, ir dar prieš pasidavimą, 20 d. kovo, garnizonas išėjo iš tvirtovės ir bandė išsikirsti sau kelią per rusų linijas. Bet rusai buvo per skaitlingi del jų, ir austrai turėjo sugrįžti į tvirtovę, netekę 6,000 kareivių, užmuštų, sužeistų ir suimtų. Sugryžę į tvirtovę, jie pradėjo be paliovos šauti į rusus, kurie jau buvo labai arti apsupę Przemysl. Ant galo, sunaikindami kiek galima amunicijos ir tt. sandėlius, kanuoles ir eksplioduodami nors išlaukinius fortus, jie pasdavė.

Caras davė Did-kun. Nikalojui ir gen. Selivanoff, kuriam tvirtovė pasidavė, antros ir trečios kliasos Šv. Jurgio kryžių.

Dabar rusai mano kuogreičiausiai eiti ant Krokavos, o paskui ant vokiečių provincijos Silezijos, jeigu austrai-vokiečiai juos nesustabdys.

Sakoma, kad Petrograde, žmonių džiaugsmas neapribuotas; varpai visų bažnyčių gaudžia, iškilmingos ceremonijos laikoma ir tt. tt.

TURKAI SUMUŠTI TIES SUEZ.

Londonas, kovo 23. — Oficialiai paskelbta, kad anglai sumušė pulką 1,000 turkų ties Suezo porto, Egipte. Turkai turėjo trauktis atgal.

RUSAI SMARKIAI KOVOJA LIETUVOJ.

Petrograd, kovo 23. — Rusai prisipažysta, kad jie turėjo apleisti Memelį ir trauktis atgal į Lietuvą.

Ant kairiojo kranto Nemuno, ties Mariampole, rusai atmušė vokiečių užpuolimus su dideliais nuostoliais. (Lyg šiol vokiečiai skelbė kad jiem gerai sekasi apie Mariampolę).

Ant kelio, einančio nuo Kalvarijos į Suvalkus, ties Pilviškiais rusų kavalerija paėmė, naktyje, visą eskortą kareivių kurie lydėjo didelį skaitlių proviantų vagonų.

117,000 NELAISVIŲ PAIMTA PRZEMYSL'E.

Londonas, kovo 23. — Vėliausios žinios iš Petrogrado, praneša, kad 117,000 nelaisvių paimta Przemysl'io tvirtovėje. Iš pradžių 170,000 gynė tvirtovę, bet virš 50,000 žuvo. Paimta taip-gi 2,500 oficieriai, 9 generolai ir 93 štabo oficieriai.

Iš Amerikos.

VOKIEČIŲ KONSULIS KALTINAMAS PAPIRKIME.

Seattle, Wash. 17 kovo. Williamui Miller, vokiečių konsuliui ir jo sekretoriui B. M. Shultz tapo pranešta, kad jie bus patraukti atsakomybėn už bandymą papirkti J. Murdock, kad Murdock praneštų jiems kompanijos, kurioje jis dirba, paslaptis.

Vokiečių konsulis norėjo dagauti tikras žinias ar Seattle Construction and Drydock Co. nedirba povandeninių valčių del Anglijos, kurios turi buti pasiustos per British Columbia. Tame pat dalyke yra kaltinamas ir detektyvas Dan Tarnisasky.

J. Murdock iškarto pareikalavęs $1,500 už suteikimą žinių, bet vėliau sutiko padaryti tai už $1,000. Jis turėjęs jau reikalingas popieras ir buvo pasirengęs dastatyti konsului, bet iš priežasties nesutikimo kas link pinigų viskas nuvėjo niekais.

Pas J. Murdock atrasta kompanijos popierų apie išsiuntimus prekių. Kompanijos prezidentas J. V. Patterson tvirtina, kad jie nedirba jokių povandeninių valčių nė vienai iš kariaujančių žemių.

ALKOHOLIO PRAMONININKAI VES KARĘ PRIEŠ UŽDRAUDIMĄ SVAIGALŲ.

New York, kovo 18. — Per aštuntą metinį susirinkimą New York valstijos "Wholesale Liquor Dealers Association" (Sąjunga svaigalų pramoninkų) buvo nutarta išsiusti atsišaukimą į visus svaigalų pirklius, idant pradėti kaip nors kovoti preš išsiplatinimą judėjimo uždraudimui svaigalų pardavinėjimo.

"Atsitikimai praeitų 12 mėnesių labiau gręsia pavojų musų pramonei nė kaip kada nors pirmiau," sako raportas. Nutarimai ragina žmones nepritarti dapildymui uždraudimo tiesų, nes sako, kad tas butų sutrumpinimas tiesų valstijų ir žmonių!

Mat nė vienas nenori savo "biznio" netekti, ypatingai pelningo biznio kaip svaigalų padirbimo ir pardavimo. Jeigu yra žmonių kurie iš meilės savo artymo nori išnaikinti svaigalus, taip-gi randasi ir tų kurie iš meilės kišeniaus, nori juos užlaikyti, ir kurie randa visokių išteisinimų to "biznio" užlaikymo.

APGAVINGO PASPORTO IŠGAVIMO BYLA UŽBAIGTA.

New York, kovo 19. — Byla vokiečio reservisto. Richard P. Stegler, apkaltinto bandymu apgavingai išgauti Suv. Valstijų pasportą pasibaigė. Stegler nuteistas ant 60 dienų kalėjime. Gustave Cook ir Richard Madden, kurie padėjo jam išgauti pasportą, nuteisti kiekvienas ant 10 mėn. kalėjiman. Advokatas kuris gynė Stegler, pasakė teisme, kad Stegler nekaltas, kad visas suokalbis išgauti neteisingus pasportus buvo sumanytas "ypatos, kurios negalima suareštuoti už tai kad jis turi augštą vietą Vokietijos ambasadoje į Suv. Valst." '

Reikia atsiminti, kad kaip tik jį suareštavo, Stegler sakė, kad jisai buvo tik įrankis kapitono Boy-Ed, palydovo Vokietijos ambasados Washington'e; kad Boy-Ed norėjo jį nusiusti kaipo šnipą į Angliją ir kad Stegler neapsiėmė tą daryti, už tai kad Boy-Ed nenorėjo išduoti parašą, prižadant duoti Steglerio moterei pensiją, jeigu Stegler žutų.

Vokiečių ambasadorius užgynė visą tą, sakydamas kad tai buvo tik išmislai.

AMERIKIEČIAI SULAIKO VOKIEČIŲ LAIVĄ SU PRIEVARTA.

San Juan, Porto Rico, kovo 21. — Vokiečių pirklystės laivas, Odenwald, bandė išplaukti iš San Juan porto, be daleidimo Suv. Valstijų valdžios. Laivas buvo sustabdytas su šuviais iš kanuolės ir kulkasvaidžio iš porto tvirtovės, ir turėjo grįžti atgal. Jau septyni mėnesiai kaip Odenwald atvyko į San Juan, pabėgdamas nuo anglų karės laivo. Trįs dienos atgal, laivo kapitonas pradėjo rengtis vėl išplaukti. Nesulaukdamas daleidimo, jis bandė ir be jo iškeliauti. Jeigu Suv. Valstijų valdžia norėtų, jį galėtų sunkiai nubausti vokiečių kapitoną už šį prasižengimą. Nežinoma ką valdžia darys apie tai.

INDIJONŲ SUKILIMAS NUMALŠINTAS.

Washington, kovo 21. — Vienas žmogus, bet tas žmogus galva Suv. Valst. kariumenės štabo, Gen. Hugh L. Scott, numalšino su žodžiais ne su ginklais sukilimą Piute indijonų, Utah valstijoj. Apie indijonų, nenorėdami išduoti valdžiai vieną iš jų, Tse-Ne-Gat, kuris buvo apkaltintas žmogžudyste, buvo sukilę, ir pasitraukę į tvirtas pozicijas Utah valstijos pustynėse, tyčiojosi iš valdžios. Susirėmime tarp pavieto šerifo ir milicijos su indijonais, keleta žmonių ant abie jų pusių buvo užmušta ir su žeista ir nieko gero iš to neišėjo. Tada iš Washingtono pasiuntė Gen. Scott, kuris labai gerai pažysta indijonus ir moka su jais apsieiti. Gen. Scott nuėjo pas juos tik su vienu baltu žmogum ir dviem kitos giminės indijonais, kurie parodė jam kelią. Už kelių dienų, gen. Scott, telegrafavo į Washington kad viskas buvo gerai ir kad jis grįžta namon su prasikaltėliais.

SNIEGO SLENKA UŽMUŠĖ 50 ANGLIAKASIŲ.

Vancouver, Kanadoje, kovo 22. — 50 angliakasių buvo užmušta ir apie 50 sužeista, kuomet milžiniška sniego slenka nušlavė keletą mainierių namų ir kalno gelžkelį, prigulinti Britannia angliakasyklai, Howe Sound, British Columbia.

UŽ $ 12,000,000 ARKLIŲ

Kansas City, firma gavo užsakymą nuo Francijos valdžios ant 26,000 arklių del kavalerijos ir artilerijos.

Nuo rugsėjo mėnesio Kansas firmos jau gavo užsakymų ant 72,316 arklių, iš kurių apie 60,000 paimta į Angliją. Abelnai apie už 12,000,000 dol. arklių paimta.

Apžvalga.

Pagalios nors kiek plačiau paaiškėjo šelpimo nukentėjusių nuo karės dalykų stovis Lietuvoje. Kaip matoma iš laikraščių pranešimų, tai Lietuvoje susitvėrė tam tikslui net trįs skirtinos draugijos, kurios veikia atskirium nuo kita kitos, bet turi vieną ir tą patį uždavinį, todel kiekviena iš jų yra verta pritarimo ir palaikymo.

Visos tos trįs draugijos: "Lietuvių Draugija nukentėjusiem del karės šelpti," "Draugija gydymo ir maitinimo pagelbai nukentėjusiems nuo karės" ir "Lietuvių Globos Draugija," susideda iš įžimiausių musų įvairių sriovių visuomenės veikėjų ir beabejonės jos turės gerą pasisekimą savo darbe. O darbo yra nemaža! Skaičius reikalaujančių pagelbos vis didinasi ir galima sakyti vis didysis iki nepasibaigs karė, taip kad veikimo dirva del minėtų draugijų yra labai plati ir linkėtina, kad, tik tos draugijos pajiegtų atlikti visą ta darbą, kad tik jos turėtų ganėtinai ištekliaus sušelpti ir išmaitinti visus pavargusus del karės musų brolius.

Visos minėtos draugijos kaip pranešama, yra valdžios patvirtintos ir veikia viešai. "Lietuvių Draugija nukentėjusiems del karės šelpti" yra dešiniausia pagal savo sanarių pakraipos. Jos pirmininku yra valstybės dumos atstovas M. Yčas, vice-pirminin. — kun. Kukta ir p. A. Smetona, sekretoriais — kun. Dogelis ir p. S. Šilingas, iždininkai adv Kymantas. Draugija tveria nukentėjusiose vietose visuomenės komitetus, steigia prieglaudas - valgyklas ir tt. kad sušelpus pavargusius del karės lietuvius.

"Draugija gydimo ir maitinimo pagelbai nukentėjusiems nuo karės," kaip praneša "Tėvynė" nėra atskiros kokios tautos draugija, bet bendra rusų, lietuvių, žydų, lenkų ir gudų." Draugija išgavus nuolatinę pašalpą iš rusų gydytojų Pirogovo vardo draugijos, Imperat. Laisvosios Ekonomijos draugijos ir kooperatorių komiteto prie Maskvos Ukio dr-jos. Šioje draugijoje darbuojasi A. Bulota, Žymontienė—Žemaitė Dr. K. Pietaris ir k.

Prieg tam dar yra susitvėrus "Lietuvių Globos draugija," kuri rupįsis Prusų lietuviais ir belaisviais. Tos draugijos įsteigėjais yra: F. Bortkevičienė, E. Landsbergienė ir pris. adv. J. Vileišis. Šioji draugija kreipėsi į Amerikos lietuvius nurodydama neatidėtiną reikalingumą pagelbos. Gal musų esanti fondai galėtų padėti tai draugijai šiuom laiku, o toliau geistina butų įsteigti šiam dalykui tam tikrą fondą.

PRUSŲ LIETUVIAM REIKALINGA PAGELBA.

"Tevynės" Redakcija gavo telegramą iš Vilniaus, pasiųstą 10 d. kovo, kuriame Lietuvių Draugija šelpimui belaisvių viengenčių iš Mažosios Lietuvos prašo pagelbos. Yra didelis reikalingumas greitos pagelbos, nes žmones miršta badu. Prašoma atsiusti didelę sumą pinigų kuogreičiausiai.

Pasirašyta komiteto:
P-ni Bortkevičienė.
J. Vileišis.
P-ni Landsbergienė.

ATSIŠAUKIMAS PRUSŲ LIETUVIŲ NELAISVIŲ ŠELPIMO REIKALE.

Amžiams mainanties mainosi ir musų Tautos vargai. Kadangi Lietuva yra tarpu dviejų didžiųjų valstybių — Rosijai priklauso Didžioji Lietuva, o Vokietijai — Mažoji arba Prusų Lietuva, dabartės joms susikovus, turi ytin skaudžiai kęsti Lietuvų Tauta. Kaipo valdiniai priešingų viena kitai valstybių, jie ir turi eiti, vieni prieš kitus.

Ypač skaudus smugis ištiko musų brolius — Prusų lietuvius. Daug jų yra patekę rusų nelaisvėn, bet jais ligi šiol nebuvo kam rupintis. Antrą kartą rusų kariuomenei įžengus Prusuosna, karo vyriausybės nusprendimu iš Prusų Lietuvos Rusijon yra vežami visi gyventojai, kaip seni, jauni ir vaikai, taip vyrai ir moterįs. Jų vargas neapsakomas. Vargingas padėjimas musų pusės pabėgėlių ar nukentėjusių del karės, bet daug kartų baisesnis padėjimas anos pusės brolių: — jie nei valgyti turi ko, nei šiltų rubų, kad nuo šalčių prisidengus, nei apsiavimo, nei baltinių, nei ligoje pagalbos, galop, budami nelaisvėje, nei rusų kalbos moką, kad susikalbėjus.

Privačiu budu Vilniaus lietuvių kuopelės taisiais Prusų lietuviais belaisviais buvo rupintasie ir pirmiau. Nuo gruodžio 4 d. ligi šiol tosios lietuvių kuopelės pavalgydinta, aprėdyta ir kitokios pagalbos suteikta 6,000 suaugusių žmonių ir 4,000 vaikų. Tečiau be tų, kurie pirmiau tapo parvežti, ar tos kuopelės dėlei stokos lėšų ir žmonių neaprupinti, susidarys dar daug tukstančių, kuriems butinai reikalinga greita visokeriopa pagalba. Ir dabar dar vežama tie belaisviai dideliais buriais, ir dar laukiama daugiau.

Todeliai, dabartės, išsiaiškinus, kad ir lietuviais belaisviais valdžia nebedraudžia rupintis, mes žemiau pasirašiusieji išgavome iš Vilniaus gubernatoriaus leidimą Prusų lietuvių belaisvių šelpimu užsiimti viešai, ir turime teisę rinkti aukų ir kviesti pagalbon daugiau žmonių. Mes pasikvietėme dar žmonių. Musų ši kuopa turi oficialį vardą: **"Lietuvių Globa šelpti musų broliams lietuviams, nelaisviams iš Prusų Lietuvos."**

Kadangi reikalas yra ytin svarbus ir skubus, šiuo kreipiamės į Lietuvos Visuomenę, kad kaip galėdama remtų šią naujai įsikurusią Draugiją.

Draug kreipemės ir į Amerikos Lietuvius, prašydami neatsisakyti sušelpti baisios nelaimės ištiktuosius Prusų lietuvius.

Tikimės, kad visi lietuviai neatsisakys ištiesti pagalbos rankos anos pusės broliams, kuriuos ligi šiol skyrė nuo mus siena, dabar gi suartino likimas.

Aukas prašome siųsti per Vilniaus lietuvių laikraščių redakcijas, pažymint: "Lietuvių Globai broliais lietuviais nelaisviais iš Prusų Lietuvos." Rubus, baltinius, apsiavimą, valgį prašome siųsti šiais adresais: Viktorija Landsbergienė, Zarečnaja No. 16, Felicija Bortkevičienė, Semenovskaja, No. 10., abidvi Vilniuje.

Pris. adv. J. Vileišis.
V. Landsbergienė.
F. Bortkevičienė.

Dabartinė Europinė Karė.

Parašė Dr. F. B. Puskunigis.

(Tąsa)

Rusija pralošus šitą karę turėtu sutikt ant išlygų kuriais jai Germanija ir Austro - Vengrija pastatytų. Greičių greičiausiai ji netektų didelės dalies Lenkijos, o gal ir Lietuvos. Jijė pasiliktų toliau atstumta nuo Vakarinės Europos. Jos įtekmė ant Balkanų pussalio dingtų ir jos vietą užimtų Austro-Vengrija ir beabejonės varytų ten Germanizmo darbą. Slavoniškos valstijos kaip Serbija, Bulgarija ir Juodkalnija laikui bėgant netektų savistovybės. Jos nešusios per ilgus metus Turkijos jungą dabar turėtų vilkt jungą Austro-Vengrijos. Turkija jas norėjo išnaikint žiauriu budu persekiodami ir varžydami viską, kas tik turėjo spalva tautiško susipratimo. Toks budas persekiojimo Balkanų slavų sukėlė pas juos didelę prieš turkus neapykantą, kuri apsireiškė per nuolatinius sukilimus pastarųjų prieš savo prispaudėjus. Turkai, idant nuslopinus sukilėlius ir idant įbauginus juos, kad ateityje jie nedrįstų priešintis savo valdonams, griebėsi už žiauriausio budo malšinimo Balkanų slavų. Tas iššaukė pasigailėjimą pas nekurias Europos valstijas, o labiausiai pas slavonišką valstiją Rusiją. Toj pareikalavo kad Turkija liautųsi kankinus Balkanų žmonės. Toks pareikalavimas nė kiek nenugązdino Turkijos, kol Rusija neapskelbė jai karę ir sumušus — nepaliuosavo Balkanų slavus. Austrija ir Germanija pasimokinusios iš Turkijos butų daug gudresnės ir stengtųsi pavergt balkanų tautas švelniu budu. Toks pasergėjimo budas rodytųsi ramiu teutonų kulturos darbu ir nieks jiems negalėtų nieko užmest.

Turkija laimėjus šitą karę norėtu taip-gi šį tą pelnyt. Ji reikalautų iš Rusijos nekurių Kaukazo provincijų. Gal ji tuom nepasiganėdytų ir geistų susigražyt visą tą žemės plotą, kurį iš jos atsiėmė Balkanų valstijos. Tas priverstų ją prie susirėmimo kaip su Balkanų valstijoms taip ir su Austro-Vengrija ir Germanija. Jos norėjimas praplatint savo ribas tolyn ant Balkanų pussalio užsibaigtų arba jos sumušimu per Austro-Vengriją, arba jos pristojimu prie Austro-Vengrijos ir Germanijos ryšio idant joms visoms trims atsilaikius prieš Rusiją, Franciją ir Angliją. Greičių greičiausiai jijė prisidėtų prie viršminėtų dviejų valstijų, nes tiedvi bijodamos ir ant toliaus dabartinių sąjungiečių, priims Turkiją į savo tarpą su mielu noru. Tokiu budu ir vėl karės debesiai imtų skrajot po Europos padangę.

Vilius, Germanijos kaizeris, prižadėjo atkeršyt Japonijai ir Italijai. Laimėjęs dabartinę karę jis stiprįs Germanijos kariškas jiegas iš paskutiniųjų, idant atėjus gerai progai jis galėtų įkunyt savo prižadus. Tokiu budu, nors dabartiniai sąjungiečiai ir drebėtų prieš Germanijos galybę bet nauja karė del jos vis vien yra neišvengiama. Imant atydon tą, Germanijos dalis visuomenės, kuri nenori daugiau turėt panašių kariškų skerdynių privalėtų statyt visas pastangas, kad privertus kaizerį nusileist ir užbaigt šią karę. Ji turi veik norėt kad Germanija praloštų šitą karę. To reikalauja pati gerovė jų tėvynės. To reikalauja ramybė visos Europos, ir kitų dalių svieto. Kiekvienas, Germanijos žmogus, kuris tik daugiau protauja gali suprast, kad jei Vilius laimėtų šitą karę, tai jis liktų neapribuotu valdonu visos Germanijos; jo žodis butų šventai pildomas per aklai jam atsidavusius junkerius. Jiems pritartų nemaža dalis civiliškos visuomenės. Tokiu budu ant visos Germanijos užviešpatautų nuomonė, kad tik per karę ji pasiekė galybę ir didybę; karė ir ateityje liktų jos vienatinis kelias prie gerovės. Ir kas galėtų užginčyt, kad Germanija norės karių vengt?

(Tąsa)

Bernardas Montvidas.
(Charles Moras)

Petras Krakas.
(P. Melba)

Du lietuviai, kurie dabar Wilmington'o Del. kalėjime, apkaltinti užmušime policisto, kun. Žebrio ir šiaip už visokias apgavystes.

Iš Lietuvos.

Kaunas. "Novoje Vremia" praneša, kad gubernatorius nubaudė 3,000 rub. ir siunčia iš gubernijos ribų Panevežio gydytoją Antaševskį už davinėjimą sveikiems receptų, kad gavus spiritinių gėrimų. Taipo-gi 3,000 rub. pabaudos gavo Joselis Lipšenas už spiritinių gėrimų laikymą ir kareivių girdymą.

"Lietuva—Lietuvai." 31 gruodžio visose Vilniaus vyskupijos bažnyčiose buvo aukų rinkliava nukentėjusiems del karo lietuviams. Pinigai eis Lietuvių Draugijai nukentėjusiems del karo šelpti.

Bravoras žydų škaloje. Vilniuje susekta du slaptu bravoru kurių vienas žydų škaloje. Degtinę varė iš polituros škalos vyresnysis.

Vilkaviškis. Suvalkų gubernatorius Vilkaviškio burmistru paskyrė lietuvį-kataliką A. Matulevičių.

Vilkaviškietis.

Simnas (Kalv. apskr.). Vokiečiai Simno apylinkėje išnaikino apie 150 kelmų bičių. Ir tai kokiu budu—pirma išdegindavo nekaltas bites, o paskui išimdavo medų.

Varpas.

Vilnius. Atidengta slavų nelaisvių globojimo draugijos skyrius. Dalyvavo 120 žmonių, kurių tarpe 40 lietuvių. Lietuviai išrodinėjo, kad draugijai reikia paimti globon ir lietuviai nelaisviai. Kalbėjo advokatai Janulaitis ir Bulota. Valdybon neišrinkta nė vieno lietuvio.

Lukšiai (Naumiesčio apskr.). Sausio 11 dieną pas mus buvo valsčiaus sueiga. Nutarta, kad netik dabar, bet ir po karo nebutų jokių svaiginančių gėrimų miestelyje. Daug kalbėta apie kelių taisymą, ypač svarstyta pasiulymas valdžios tiltams medžių.

J-zas Z-kas.

Iš Rusijos.

Atstovas M. Yčas Dumos biudžeto komisijos posėdyje priminė lietuvių uolumą dabartiniame kare ir nurodė į sunkųjį Prusų lietuvių padėjimą rusų kariuomenės užimtose apylinkėse. Tie lietuviai kenčią visus karo nelaisvių vargus, nors nei kiek nedalyvavo karo žygiuose Prusų naudai.

— Rygoje atst. Yčo rupesčiu latviai prižadėjo surengti "lietuvių dieną." kurią bus renkamos aukos nukentėjusiems del karo lietuviams.

("Šaltinis.")

Laiškai iš Lietuvos

(Laiškas rašytas keletą dienų prieš rusų nelaimę Rytų Prusijoj ir antrą vokiečių užpuolimą ant Lietuvos).

Prienai, Suvalkų Red.
7 vasario, 1915.

Brangi duktė!

Du tavo laišku, kurie ėjo per du mėnesiu, apturėjau. Apie naujienas, tai nežinau nė ką rašyt. Karė labai nepastovi, vieną dieną ta vieta musiškių apimta, o kitą dieną pereina į priešų rankas. Kolei galutinai į katrą pusę nepavirs, tai tokios naujienos neturi didelės svarbos. Bile tuo tarpu sveiki, o kas toliaus bus, tai pamatysim o gal ir nepamatysime, nes su pavasariu, laukiame choleros ir kitų baisių ligų. Gal bus galas musų vargam, nereikės daugiau bėdavoti apie duoną nei pinigus.

Dideliai, nebijoma nieko, nes vis kartą reikės mirti o jau neišpasakytai nusibodo klausyti žmonių dejavimų. Kur tik pasisuksi, tai išgirsi kad vienam paimtas sunus, kitam vyras, trečiam brolis o kitiem truksta duonos — badas.

Visus jaunus mokintojus, kurie šiemet baigė mokslą, paėmė. Paėmė ir musų pusbrolį V. Juozaitį. Porą mėnesių pamokins, o paskui turės eiti ant karės lauko. Matant kaip toki jauni eina ant mirties, mes seni irgi nelabai bijome mirti.

Girdime, kad Druskininkai paversti į pelenų kruvą ir gyventojai išsisklaidę po svietą. Lodziuje didelis vargas žmonėm kurie ten liko nes vokiečiai sustabdė trukių ėjimą ir nieko nedaveža. Iš tiesų, negalima nė pasakyti kiek vietų dabar tik griuvėsiais apklota. Stebėtina, kad laike tokios nelaimės žmones vis turi viltį širdyje, kad karė pasibaigs o paskui bus geriau. Tų geresnių laikų žmones kantriai laukia. Gal ir mirtis užklups belaukiant.

Visiem čionai apsigyvenusiem vokiečiam t. y. vyriškiem, nuo 15 m. prisakyta išvažiuoti giliau į Rusiją. Tik moterįs, seni, ir vaikai gali pasilikti.

Girdėjome jog 20 tukstančų lenkų iš Suvienytų Valstijų, ketina vasario mėnesyje atvykti Lenkijon, pri sidėti prie lenkų legionų. Sakoma, kad tie nauji legionistai jau yra kelionėje.....

Tavo motina, **J. K——nė.**

Kauno red., Šiaulių pav.

Brangus Broleli!

Norime pasikalbėti su tavim, ir pranešti musų naujienas, nors per šį laišką.

Pas mus labai blogi laikai. Viskas pabrango; rugiai dabar po 5 rubl. už purą o miežiai po 4 rubl., o žmones pasakoja, kad dar bus brangiau. Sako rugiai bus net 10 rubl. už purą. Apie mus, žmones labai miršta; nėra tos dienos kad nenumirtų bent trįs, keturi. Labiausiai miršta seni ir maži.

Jau visi raudonbilietninkai paimti, paimti ir tie turinti 21 metą, paskui turinti 20 m. o dabar, gegužio mėn. ims vaikinus turinčius 19 m. Gal ir man reikės eiti nes jau ir aš neužilgo turėsiu devynioliką metų. Motina liks vienų viena. Melskitės ir prašykite motinai sveikatos, kad galėtų visas nelaimes atlaikyti.

Dabar pas mus dideli šalčiai, labai sunkų žmonėm ir gyvuliam. Meldžiu mums greitai atrašyti laišką, kas pas jus girdėti, atrašykite ar teisybė, kad jųs prezidentas prižadėjo musų ciesoriui atsiųsti 40,000 savo vaisko, nes žmones čionai taip kalba.

Likite sveiki, ir mes tuom tarpu liekame sveiki.

Jusų brolis.

(Perduotas ponios Bačiauckienės).

Įvairios Žinios.

NAUJA RUSIJOS KAVALERIJA.

Paskutiniam laike, caras pradėjo organizuoti naują kavaleriją susidedančią iš turkomanų, kurie gyvena Turkestane ir Transkaukazijos provincijose. Šitie turkomanai yra nuo senovės pagarsėję kaipo puikųs kareiviai ir sakoma, kad jie dar smarkesni ir už kazokus. Žadama pastatyti apie 300,000 turkomanų ant karės lauko.

50,000 KRIKŠČIONIŲ IŠBĖGO IŠ PERSIJOS.

Naujai suorganizuotas Persijos Šelpimo Komitetas praneša, kad 50,000 krikščionių, daugiausiai armenai ir assyriečiai, bijodami krikščionių skerdynės, pabėgo iš Persijos į Rusiją arba į amerikiečių ukes Urumios ir Talbrizo apylinkėse, laike turkų užpuolimo ant Persijos.

Mieste Urumia, žmones buvo prasergėti kaip tik prieš dvyliktą valandą naktyje, kad jau turkai ateina. Nelaukdami pasiimti nė reikalingiausių daiktų, visi apleido savo namus ir pradėjo bėgti. Tie kurie bėgo į Rusiją, t. y. į Tiflis, turėjo sunkiausią kelione. Kelias ilgas, ima virš 10 dienų daeiti iki Tiflis, o tai buvo viduryje žiemos, žmones turėjo eiti per sniegą, per šturmus, per baisų šaltį, be pastogės ir veik be maisto, pėsti, ant kelių uždengtų sniegu arba purvynu. Daug senųjų, moterų ir vaikų krito ant kelio, ir mirė. Daug mirė jau daėję Tiflis iš didelo nuvargmo ir peršalimo. Tie kurie dasigavo į Rusiją, dabar gyvena iš aukų mielaširdingų žmonių, t. y. kaip elgetos. Vienok, armenai velyk visą tą kentėti nė papulti į turkų arba kurdų rankas.

8,960,000 DOL. SUAUKAUTA BELGIJAI.

Skaitlinės išduotos apie aukas sudėtas visoje pasaulėje del šelpimo nukentėjusios Belgijos parodo, kad iki pabaigai sausio mėn. buvo suaukauta pinigais ir šiaip daiktais (drapanoms, provijantais) 8,960,000 dol. — t. y. veik 9 milijonai.

Suv. Valstijos davė $6,200,000. Didėji Britannija (Anglija, Škotija ir Airija) $920,000; Nauja Zealandija (ties Australijos) $500,000; Australija, $500,000; Kanada, $800,000; Išpanija ir Italija, po $20,000 kiekviena.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji:

Didžiausia musų mokykla, tai yra pats musų gyvenimas. Nors mes eitume į mokyklas visą musų gyvenimą iki senatvei, toliau gyvendami vis turėtume ką daugiau mokintis, nes kiekviena diena ateina vis atnešdama mumi ką-nors naujo, ką-nors tokio, ko mes dar nedatyrėme pasaulėje.

Tiesa, žmonės sako kad pasaulės istorija atsikartoja, kad išėjus ratui paskirto laiko, vėl atsikartoja tas kas buvo pirma. Bet žmogaus amžius yra trumpas; jis negali paminti atsikartojimo istorijos, delto jam kiekviena diena nauja, kiekviena žingeidi ir kąnors naujo atnešanti del pasimokinimo.

Žmogus mokantis skaityti raštą ir galėdamas perskaityti užrašus praėjusio gyvenimo pasinaudoja daug daugiau iš gyvenimo mokyklos, negu tas, kuris tik akimi mato kas dedasi ir kuris ausimi savo girdi. Žmogus, kurio mokslas susideda tiktai iš jo paties datyrimo, iš matymo ir girdėjimo, be perskaitymo praeitų laikų atsitikimų, labai daug nustoja dėlei savo gerovės nes daug geriau pereitus atsitikimus perskaityti, negu juos pačiam pergyventi.

Skaitydami šios pasaulės istoriją, užrašus gyvenimo musų praeitų gentkarčių, mes aiškiai matome kad pasaulė gyvena pagal jos įspudį, pagal žmonių sumanumą, nuo to įspudžio kurį jie gauna savo gyvenime. Jeigu mes butume apkeliavę tas šalis, kuriose dabar karė ponavoja, ir butume pamatę tuos gražius miestus su sodais, su namais, su neapsakytai turtingomis bažnyčiomis, palociais ir visokiais pritaisymais, naudingais del žmogaus gyvenimo, ištiesų mes turėtume gauti įspudį kaip tokius gražius pritaisymus budavoti, kaip rupintis apie tokį surėdymą, kuris ten, tarpe tų žmonių randasi.

Šiandien, kada karės piktybė suvertė viską į kruvas plytų ir akmenų, ten keliaudami mes įgautume kitokį įspudį; mes tik pasigailėtume ir pasipiktintume žiaurumu karės. Paliktų pas mumis blogą įspudį; gal kartais tas įspudis mus pačius pagundintų imti ginklą į rankas ir eiti mušti priešą.

Musų gyvenime mes gauname įspudžius iš musų aplinkybių ir pagal tuos įspudižus mes gyvename. Koks musų gyvenimas yra, ar geras ar blogas, vis paeina nuo pačių žmonių įspudžių, pasiskolintų arba nuo mažų dienų įgautų. Yra žinoma, kad kudikis turi įspudžius savo gimdytojų; motina pagal savo aplinkybes įgimdo savo kudikiui ir savo įspudžius. Kudikis gyvendamas savo pirmas jaunas dienas, pradeda savo nuosavius įspudžius gauti, juos savyje tobulinti ir pagal jų elgtis. Suaugęs žmogus vis pagal aplinkybės įspudžius gyvena ir taip pasaulė eina pirmyn ir taip žmones rėdosi vis pagal savo įspudžius.

Aną dieną, tula ponia paklausė pas kapitoną vokiečių laivo, sakydama: "Ar jųs, vokiečiai, savo tėvynėje tikite į ramybę, į gyvenimą be karių, be ginklų? Ar jųs mylite kitas tautas?"

"Taip," sakė kapitonas, "Mes tikime į ramybę, mes mylime kitas tautas, bet tikime kad šita karė turėjo buti ir kad po karei bus ilga ramybė, o po ilgos ramybės vėl bus didelė karė." Taip kapitonas mano, tokį jis įspudį turi, bet jo įspudis nepadarys to ką jis mano, nes tai tik jo vieno įspudis. Pasaulė gyvuos pagal įspudžius daugumenės žmonių.

Po didelės ir biaurios karės, gal virs pas žmones kitokis įspudis, gal pasibiaurės to baisiaus darbo visų tautų žmones, ir įves tą pasibiaurėjimą į mokslainės pradinę istoriją, kad apsakyti ateinančiai gentkartei ir išvaryti iš jų tą įspudį karės.

Taip, mieli broliai ir seserįs, nežiurint kokiose aplinkybėse pagimdė mus musų motinos, mes turime rupintis patįs kiek įmanydami pasisavinti sau geresnius įspudžius ant šios pasaulės.

Musų užduotis yra šalintis nuo visų tų vietų ir nuo visų draugų, nuo kurių mes galime blogą įspudį gauti. Blogą įspudį mes pažinsime, nes visada musų sanžinė mumi pasakys kas yra gera o kas yra bloga. Tą gerą, kurį mumi musų sąžinė parodo, mes daugiausiai persveriame savo blogais įspudžiais, bet nekartą už tai sunkiai atsakome.

Jaunas, nesubrendęs vaikinas, yra visada palinkes prie įspudžio drąsuolio, apgalėtojo. Bet, mieli broliai, drąsuolis šios dienos ne tas, kuris kitą įveikia, kuris gali nuskriausti savo smarkumu; bet tas, kuris protingai elgesi ir kantriai nukenčia jam padarytas žaizdas per tamsų savo artymą. Narsuolis yra tas, kuris pasišvenčia del kito.

Apie 250 metų atgal, apielinkėje Derbyshire, Anglijoje, buvo kaimas vadinamas Ayam. Tuose laikuose, Anglijoje labai ponavojo cholera. Ji atlankė ir šitą kaimelį ir pradėjo žmones kirsti. Žmones bijodami choleros, pradėjo bėgti į kitas vietas, bet bėgimas tai tik užkrėtimas kitų su liga. Protestonų kunigas William Stenley ir vikaras W. Mompsson, vietoje patiem pabėgti, sušaukę žmones aiškino, kad bėgimas tai tik pražudymas kitų žmonių ir drąsino visus nebėgti tik gyventi ant vietos. Jie patįs prižiurėjo ligonius ir palaidojo negyvėlius, kartu ir vikaro pačią pakavojo. Per vasarą jie pusę savo žmonių palaidojo, bet nebėgo ir kitų neužkrėtė. Rudeniui atėjus, cholera staiga liovėsi. Daug metų prabėgo, bet už jų pasišventimą ir narsumą, šiandien tą kaimelį vadina, kaimu gerojų, didvyrių. Del to mokinkimės ir mes išauklėti savyje įspudžius ir pastokime tokiais drąsuoliais kaip viršui paminėti.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Darbininkų unijos Buffalo N. Y. pradeda tverti kooperatyvišką valgių krautuvę.

*

Molderiai mieste Shanghai, Chinijoje, uždirba 60 c. ant dienos.

*

Cigarų darytojų unija per pereitus 34 metus išmokėjo 11,000,000 dol. pašelpos savo nariam.

*

Karės nelaisviai Vokietijoje paskirstomi prie dirbimo žemės ant ateinančio pavasario.

Suvienytose Valstijose apie 10,000 teatrų dainininkių, aktorkų ir šokėjų neturi užsiėmimo.

*

Michigan'o valstijoje daugybė moterų dirba už mažiau, negu pragyvenimas lėšuoja.

*

Daugiau kaip 60,000 Anglijos darbininkų nuo gelžkelių išėjo ant karės.

*

Žydai sutvėrė kooperatyvišką duonkepę mieste Milwaukee, Wis.

*

Prie geležinių išdirbysčių Pennsylvanijos valstijoje, pereitais metais 14,167 darbininkai buvo sužeisti.

*

Kanados dirbtuvėse dirba apie 600,000 darbininkų.

*

Išpanijos darbininkai labai daug vargo paneša iš priežasties bedarbių.

*

Teisdarys Gemmil pasakė Chicagos bedarbiams kad gali turėti parodas ant gatvių be pasivelinimo nuo policijos.

*

Unija duonkepių renka parašus nuo ukėsių kad sustabdyti išvežimą javų iš Suvienytų Valstijų į kariaujančias šalis.

*

Los Angeles, pereitais metais buvo atidaryta miesto rinka kur galima pirkti daržoves. Pasirodo kad tai labai geras sumanymas; kartais į 25 tukstančius žmonių pereina per dieną nusipirkti šviežių produktų.

*

Wisconsino valstijos valdžios biurai delei davimo darbo prie ukių, jieško daug darbininkų nes šįmet daugiau nė kaip kitais metais bus darbo ant ukės iš priežasties karės kitose šalyse, kur reikalaus daugybės gatavo maisto.

*

Masschusetts valstijoje darbininkų susivienijimas rupinasi kad įvesti tiesą paliuosuojančią nuo nedėldienio darbo darbininkus, kurie iki šiolei turėjo nedėliomis dirbti.

*

Valstijoje Arkansas mainierių unija nupirko anglių kasyklas už 200,000 dol., užmokėdami pusę pinigų; dabar pradeda kasti angliu, savo kooperatyviškose kasyklose ir panaikina kapitalizmą nuo savo galvos.

*

Lietuviai darbininkai prie sutaisymo bačkų Bostone išstraikavę pusantrų metų už didesnę mokestį ant galo sutvėrė kooperaciją ir patįs taisys bačkas. Labai praktiškas straikas.

*

Apylinkėje Nome, Alasko je, mainieriam mokama po 5 dol. ant dienos.

*

Bravorų unija Vokietijoje moka pašelpą savo bedarbiams.

*

Anglijoje visoki darbai gerai eina tik bovelniniai fabrikai nedirba gerai.

*

Irlandijoj, darbininkų unija sutvėrė airių ukėsų armiją, kuri jau turi ir savo oficierius. Tai pirmą kartą dar darbininkai patįs susitvėrė armiją del apgynimo šalies.

IŠ UKININKYSTĖS SRYTIES

PARAŠĖ D. B. PRATAPAS
(Žemdirbystės moksleivis)

VI.

Rengentis Prie Ukininkystės.

Jau praeitą vasarą buvau gana plačiai aprašęs "Katalike," kaip galima geriaus apsigyventi ant ukės. Daugiausiai buvo patarema, kad lietuviai kurie mano apsigyventi ant ukės, eitų dirbti ant ukių, kad tokiu budu pramokus, kaip vesti ukę pagal mokslo nurodymus ir prisižiurėjus abelnai į ukės gyvenimą šioje šalyje. Šiame-gi rašte daugiausiai bus kalbama apie ekonominį ukės gyvenimą ir kaip lietuviams, kurie mano pirkti ukes, reikėtų žiurėti ir rengties prie ukininkavimo.

Skaudu žiurėti su kokiu naiviškumu lietuviai eina ant ukių jieškoti sau geresnio gyvenimo. Vieni važiuoja pažiurėti kaip ant ukių jo viengenčiai gyvena ir su apgailestavimu pargryžta namon į miestą. Tokie daugiausiai išsiskaitę iš apgarsinimų apie ukes, buk ukė tai dirva, ant kurios pasėjus grudo aukso diegai pasirodo, ir nuvaževę tokie į kelmyną ir išvydę ne auksą bet žemę laukiančią sunkaus darbo, iškelia rankas ir mąsto, kad čia niekuomet negalima aukso tikėtis. Antri eina ir perka ukes ir nežiuri ar geros ar prastos, bet eina ir gyvena. Gerai, jeigu katras spėte įspėja geroje vietoje apsigyventi tai dar tas ir kitam esti geru pavizdžiu. Bet lietuvių laikraščiuose ne naujiena skaityti apie nupeikimus tai vienos tai kitos lietuvių kolonijos. Vienur nuvaževę išranda, jogei žemė netikus, antroje oras blogas, trečioje toli nuo miesto ir tt.

Tokios pažiuros nėra protingos, ir tokiu protavimu negalima išrišti ukininkystės klausimų. Toki dalykai parodo kad mes žiurime į žemę, kaipo į šaltinį, kuris be žmogaus paties prisidėjimo, be žmogaus sumaningumo žmogu penėtų. To tai dauguma musų viengenčių jieško ant ukės. Bet su tokioms mintims mes toli nenueisime. Ukio pagerinimas ne su tokiu pasišventimu daėjo iki dabartinio laipsnio. Kur tik ukininkystė stovi ant augšto laipsnio, ten ne taip yra daroma kaip pas lietuvius, kad kas kur tik pamislija ten važiuoja, nusiperka ukę ir apie kitą nesirupina.

Berods, kad žemės gerumas yra statoma ant pirmos vietos tai tiesa. Bet ir ant prastos žemės, jei žmogus sumanus, jis niekad rankų nenuleis bet stengsis duotą žemę pagerinti. Imkime del pavyzdžio Michigan valstijos lietuvių ukes. Jau visiems yra žinoma, kad ten nekurie lietuviai turi ir geros žemės prisipirkę, bet yra ir tokių kurie turi nusipirkę žemės, kur vietomis baltas smėlis išsikasa po pėdos gilumo arba ir arčiau. Kaip man teko patyrti laike praeitos vasaros, daugelyje vietų tenai žemės akras neatnešė nė $ 10 vertės javų. Bet perduok tą žemę į mokytesnio ukininko rankas, jam ta pati žemė į antrą, trečią metą atneš po $ 100 nuo akro.

Duokim sau prie smiltingos žemės bulvės auga geriau, negu kviečiai, avižos, ar miežiai. Todel vieton sėjus kitokius javus visą lauką užsodytume bulvėmis. Be abejonės bulvės dešimtį kartų atneštų daugiau negu kviečiai, avižos, ar rugiai. Ir vėl, prie smiltingos žemės auga gerai uogos kaip agrastai, serbentai, nekurių veislių žemuogės, avietės ir taip toliaus. Užsodykime didelę žemės dalį tokioms uogoms, ir greitu laiku išvysime, kad gerai prižiurint uogos duos nuo $ 70 iki $ 200 pelno nuo akro. Bet čionai kyla klausimas, kaip ėsant toli nuo miesto kur dėti tas bulves ar uogas, nes rudeni, kaip bulvės atpinga mažai uždarbio lieka, o uogas, kitas negalima visai toli daduoti.

Apie šiuos dalykus lietuviai visiškai neatkreipia atydos, o neretai nuo tų klausimų išrišimo ir priguli ukio pasekmės. Kokiu budu Michigan valstijos lietuviai ukininkai galėtų padidinti savo ukių našumą dešimts kartų? Pirmiausiai reikia sumanumo, apšvietos, supratimo, ukio draugijų reikalingumo ir noro mokytis kaip geriau galima ukę vesti. Ir tik tuomi galima atrakyti paslapties vartus į lengvesnį ir pasekmingesnį gyvenimą.

Jau ne vienas rašytojas yra pasakęs, kad pasisekimas ukininkystėje priguli nuo draugijų. Ir kol lietuviai nesiorganizuos į draugijas dar prieš ėjimą ukių pirkti, tol dauguma lietuvių kentės skurdą išėjus gyventi ant ukių. Jei lietuviai organizuotus į draugijas rengentis pirkti žemę, tai be abejonės jiems pasisektų išsirinkti daug geresnę žemę.

Sakysime, kad penki ar šeši lietuviai mano pirkti ukes Amerikoje. Čionai galima gauti iš Suvienytų Valstijų valdžios arba iš valstijų patarimų stočių, užtektinai literaturos, kurioje aprašo kokia žemė yra toje valstijoje, kokis oras ir kas daugiausiai dera ant tos žemės. Tokiu budu pirkikas dar nevažiavęs gauna suprasti žemės vertę. Vėliaus yra lengva sužinoti kompanijas, iš laikraščių, kurios užsiima žemės pardavinėjimu. Perkant keliems kartu jau galima reikalauti nuleidimo kainų ir pasiskyrimo žemės.

Nusipirkus žemę tuojaus galima matyti kokią svarbą turi ukininkų susiorganizavimas. Pirmiausiai išdirbimui žemės galima vartoti pasidalinant, daug mašinų. Vaisius, ėsant organizacijai, galima auginti ant ukės nežiurint, ar turgavietė toli, ar arti yra nuo ukės. Jei ukininkas mato, kad žemė tinka geriausiai bulvėms sodinti, jis gali sodinti bulves ir jam daugiau jos atneš uždarbio negu kiti javai. Esant organizacijai galima turėti įstaigą, kur galima jas sudėti ir daboti, kada daugiausiai galima gauti už bulves. Susidėjus keliems nesunku rasti turgavietę, kur per ištisus metus galima apsiimti dastatyti. Vienas ukininkas to niekuomet negali padaryti, nes jam laikas to nepavelija, nė jis negalėtų turėti užtektinai bulvių daduoti per ištisus metus į reikalaujamą vietą.

Ir vėl, sakysime, žemė tinka dobilams, alfalfai ir javams. Ant tokios žemės galima gyvulius auginti. Iš gyvulių auginimo lengviausiai galima pradėti karves del pieno laikyti. Nors tai nelengviausias ukio darbas, bet prasidėti gyvenimą pienininkyste yra kuogeriausiai. Bet sakysime toli nuo miesto, visai pieno negalima dastatyti į miestą. Jeigu negalima dastatyti pieno į miestą tai galima dastatyti sviestą. Ir šiame atsitikime be draugijos nieko nepadarysi. Vienam dirbtuvę išstatyti negalima, ir dirbtuvei reikia užtektinai pieno gauti, kad užsimokėtų užlaikymui dirbtuvės ir žmogaus kuris tą darbą atliks. Bet esant organizacijai, kada ant ukės esama mažiau darbo, patįs ukininkai gali pastatyti sienas dirbtuvei, o reikalingas mašinas jau tuomet nesunku bus įsitaisyti. Pagal Minnesotos Experimentų stoties nurodymo, gerai dirbtuvėliai surio ar sviesto visas mašinas galima supirkti už $ 2,000.

Abelnai paprasta karvė į metus duoda apie 6,000 svarų pieno. Pienas per metus yra parduodamas po $ 1.50 už šimtą svarų. Tokiu budu už 6,000 svarų pieno nuo vienos karvės išrenkama mažiausiai $ 90 per metus. Ant 40 akrų farmos nesunkiausiai išlaikyti aštuones karves. Nuo 40 akrų žemės laikant karves pienui galima išrinkti į metus mažiausiai tik už vieną pieną į $ 720, bet ant tos pačios žemės auginant javus arba ką kitą sunkų butų tą sumą išrinkti.

(Tąsa)

MIŠKO AIDAS.

Girdžiu kaip užia jis;
Taip niurkliai, taip gražiai:—
Uu! oi! oi! oi!!!
Klausau, jis tęsias vis,
Jį neša debesiai
Padangės tolumoj...

Sustok! Palauk! — šaukiu,
Suužk dar vieną syk,
Suužk skambioj dainoj,
Girdi kaip aš verkiu,
Sustokie, paklausyk!
Uu! oi oi! oi oi!!!

Ir kilo vėl daina
Toli kur suskambėj':
Uu! oi oi! oi oi!!!
Tikrai linksma žvaina
Padangėje nuskrėj',
Ir nyko tolumoj...

II. 28, 1915.

Merkynės Vaidyla.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

HARTFORD, CONN.

Darbai Hartford'e visai sumažėjo; amato nemokanti, nevažiuokite čionai darbo jieškoti.

Hartfordiečiai apvaikščiojo Lietuvių Dieną 7 d. kovo, kuomet vietinis Tautos Fondo Komitetas surengė prakalbas, prie kurių ir L. Vyčiai prisidėjo. Pirmiausiai kalbėjo T. F. pirmininkas J. Mančiunskas, apie Tėvynės vargus, praėjusius ir dabartinius. Antras, kalbėjo p. Viktoraitis iš Waterbury, Conn., apie įvairius dalykus; jo prakalba publikai labai patiko. Trečias kalbėtojas buvo vietinis gerb. klebonas Ambota, kuris parodė mums takus kuriais turime eiti, jeigu norime turėti geresnę ateitį ir pakelti savo tautą.

Jau apie du metai kaip kun. Ambota darbuojasi tarpe musų, ir nemažai gero padarė vietiniams lietuviams per tą laiką. Kun. Ambota sutverė keletą draugijų kurios gerai gyvuoja ir vėliaus, kuomet vietiniai lietuviai norėjo įsteigti kooperatyvišką krautuvę, jisai pirmas pritarė tam sumanymui. Kooperatyviška krautuvė dabar jau įvykdinta, ir inkorpuota ant $25,000. Akcijos yra po 25 dol. ir jau daugelis žmonių, tarp kurių randasi ir merginų, turi nusipirkę akcijas.

7 d. kovo buvo prakalbos p. A. Mašoto idant išaiškinti naudingumą kooperatyviškos krautuvės. Gaila tik kad mažai žmonių ten pribuvo. P. A. Mašotos labai gerai kalbėjo.

Aukso Obuolys.

CAMBRIDGE, MASS.

14 d. kovo, Lietuvos Sunų Dr. surengė prakalbas. Vakarą atidarė Vytauto-Gedimino benas iš So. Boston, labai gražiai pagrieždamas. Pirmutinis kalbėtojas buvo anglas P. Geary. Ant nelaimės, didžiuma jo kalbos nesuprato ir ant galo žmones pradėjo net snausti. Antras, kalbėjo p. S. Michelsonas. Tarpe prakalbų padainavo Laisvės choras, tik labai neaiškiai ir nesutaikintais balsais. Dar kartą benas pagriežė, ir paskui, Laisvės choras užbaigė vakarą.

Kalakutas.

DURYEA, PA.

Šis miestelis yra netoli Pittston'o. Čionai randasi daug lietuvių, kurie turi savo bažnyčią ir kunigą. Tik labai liudna, kad Duryea lietuviai labai sulenkėję. Apie daugelį šeimynų negalima žinoti ar lietuviai ar lenkai. Gana daug dar niekuomet nematė lietuvių laikraščio, labai girtuokliauja ir pešasi, delto tankiai patenka į kalėjimą.

Reporteris.

MOUNTAIN GROVE, PA.

Čionais darbai eina kad net skamba. Viena anglių kompanija gavo užsakymų ant keletos milijonų tonų anglių, delto dirbama ir dieną ir naktį. Visi šio miestelio gyventojai turi užtektinai darbo bet iš kitur atvažiavusiam, sunku darbą gauti. Čionai yra daug lietuvių ir visi gyvena dideliame sutikime. Svaiginančių gėrymų pas mus nesiranda. Visos smuklės išnaikintos.

Karvelis.

SCRANTON, PA.

Scrantone darbai nekaip eina. Daugiausiai dirbama tik po dvi, tris dienas ant sąvaitės, neturintiems darbo, labai sunku darbą gauti. Scrantone daugiausiai dirbama anglių kasyklose, bet yra ir visokių kitokių išdirbysčių. Lietuvių čionai yra labai daug, beveik aštuoni tukstančiai; randasi tarp jų ir pramonininkų, yra lietuvių krautuvių ir karčiamų. Lietuviai yra pasidalinę į kelias partijas.

Ten Buvęs.

PITTSTON, PA.

Dar prie aukų rinkimo.

Rinkimas aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams tarpe tautiečių ir socialistų buvo ir yra bendras darbas. Komitetas rinkimo aukų susidėjo kaip iš socialistų taip ir iš tautininkų.

Todel reikia pripažinti, kad tautininkai su socialistais surinko bendrai $310, nes socialistai ir tautininkai veikė išvien.

K. A. Karsokas.

ANSONIA, CONN.

Musų miestelyje yra nemažai lietuvių ir visi gerai darbuojasi šelpti nukentėjusią Tėvynę, išskyrus tuos kurie vien įtikėję į alkoholį. Čionaitiniai lietuviai yra pasidalinę į tris dalis, katalikai, tautininkai, ir socialistai, ir eina lenktynėn rinkime aukų. Dar tik ateitis parodys kuriai daliai liks garbė surinkimo daugiausiai aukų.

J. Marčiulionis.

NEW BRITAIN, CONN.

Šio miesto lietuviai labai džiaugiasi kad kunigo Žebrio užmušėjai surasti. Žmones ant galo atsiminė kad Petras Krakas buvo ant "burdo" pas Steponą Vinikaitį, tik jisai save tada vadino Kazimieru Kelsonu. 13 d. vasario, dar tas Petras Krakas, atsilankė ant Šv. Kazimiero dr-jos baliaus ir kalbėdamas apie kun. Žebrio užmušimą, pasakė: "Jeigu policija negalės suimti tų užmušėjų ant kitokio prasikaltimo, ji jų niekada nesuras."

Nekurie lietuviai darodė, taip-gi, kad S. Vinikaitis turėjo daug slaptybių su Petru Kraku, kalboje ir pasivaikštinėjime. Savininkas namo, kur Vinikaitis randavoja sau gyvenimą, ir-gi patėmijo kad pas jo randauninką buvo koks tai neužsitikimas vaikinas, ir pranešė apie tai policijai, bet policija nieko neveikė apie tai. Iš viso, tas Petras Krakas išbuvo tik vieną mėnesį New Britain'e.

Apie Bernardą Montvidą, labai mažai žinoma vietiniams lietuviams.

Meškasalio Sunus.

Žiaurumai Vokiečių Kareivių.

Daug išsiveržė dejavimų nuo gyventojų tų šalių kurias vokiečiai užėmė Belgijoje ir Francijoje, bet vokiečiai vis užgynė juos buk jie buvę neteisingais. Paskutiniuose laikuose francuzai pradėjo atiminėti užrašus (dienknyges) nuo užmuštų arba suimtų vokiečių kareivių. Tie užrašai aiškiai parodo, kad vokiečiai nukankino daug visai nekaltų gyventojų užimtų vietų. Kareivių užrašuose atrasta panašios žinios:

"Rugp. 22, sodžius Langeviller sunakintas vienuolikto batalijono artileristų; 3 kaimietės pakartos po medžiais." Šešiom dienom vėliau, tas pats kareivis rašo: "Sunaikinome 8 namus su jų gyventojais; viename name užmušėme du vyru, jų pačias ir 18 metų mergaitę"

Kito kareivio užrašuose atrasta: "Sodžiuje Orchies, moteris tapo nušauta, delto kad nesustojo, kada vokietis kareivis suriko "Halt."

Reservistas Schlauter rašo savo dienknygėje:

"Rugp. 25. — Trįs šimtai miestelio gyventojų, vyrai ir moterįs, buvo sustatyti ant nušovimo. Kaip šaudymas pasibaigė, tie kurie išliko gyvi, turėjo palaidoti užmuštus. Reikėjo matyt kaip baisiai išrodė moterįs!"

Atsitinka, kad patįs vokiečiai apkaltina savųjų žiaurumą. Taip kareivis 66-to regimento rašo: "Daug musų kareivių nesielgia kaip kareiviai, bet kaip paprasti vagįs, plėšikai, ir užmušėjai." Kareivis 12 regimento rašo: "Nelaimei, turiu užrašyti, kad musų pulkuose randasi ypatų be žmogiškų jausmų; tai kiaulės, kuriem nieko nėra švento."

Kareivis 9-to batalijono inžinierių, Paul Gloede, rašo: "Kad suprasti biaurumą musų kareivių, reikia pamatyti sunaikintus kaimus. Nėra nė vieno čielo budinko. Ką tik galima valgyti, buvo paimta kareivių. Šen ir ten, guli kruvos užmuštų, nukankintų žmonių... Šunes, kurie buvo pririšti staugia, ištroškę ir išalkę, arba guli po griuvėsių sudegintų namų. Musų kareiviai neatkeršija šiems nelaimingiems belgams už kokias tai tikras skriaudas, bet iš meilės išplėšimo ir žudystės. Taip jie sudegina kaimus kurie jau visai apleisti. Labai skaudu man žiurėti į šiuos žmones, nes kad jie ir kovojo netinkančiais budais su mumis, jie tik savo tėvynę gynė. Už tai, mes juos skaudžiai nubaudžiame."

Perskaičius tą, galima lengvai suprasti paliepimą, kurį General Stenger ir kiti oficieriai 58-to brigado išdavė:

"Nuo šios dienos, daugiau neimsime nelaisvių. Visi paimti gyvi, turi buti užmušti, nežiurint ar jie sveiki ar sužeisti, ar turi ginklus ar ne. Nelaisviai kuriuos dabar turime, turi buti surinkti ir nužudyti. Tegul nė vienas priešas neliks gyvas vietose per kurias mes perėjome."

Ir taip toliau ir taip toliau — visokių begėdiškų biaurių darbų užrašyta tuose šimtuose dienknygių, kurios buvo surasta pas negyvėlius vokiečius. Aprašyta kaip kaimiečiai, atvaryti ant karės lauko, turi kasti apkasas, kuomet kulkos zvimbia virš jų galvų. Aprašyta kaip moterįs, mergaitės sugėdytos, nukankintos arba išvežtos, kas žino kur? Ne nuostabu, kad randasi ir pačių vokiečių, kurie papiktinti panašiais pasielgimais skaito savuosius kaipo žemesnius už gyvulius.

Panašųs užpuolimai ant nekariaujančių žmonių, buvo uždrausti viešpatysčių susivaževime Genevoje ir Petrograde, dar 1868 m. Vokiečiai gal butų ir galėję savo darbus užginti, jeigu šios dienknygės nebutų surastos.

(Iš "The Outlook.")

Margumynai.

ŠALČIAUSIA VIETA EUROPIEČIŲ APGYVENTA.

Verhojanskas, žieminėje Siberijoje, sakoma yra šalčiausia vieta kur žmones iš Europos gyvena. Šaltis daeina iki 84 gradusų; viduryje žiemos, upės užšala iki dugnui. Čia gyvena žmones vadinami jakutsais; taip-gi yra nemažai ir rusų kurie turi valdžią savo rankose. Žmones nešioja dvejus kailinius vienų vimos į vidurį, kitų išverstos į viršų, ir su augštais kalnieriais. Oras nors šaltas bet tykus ir be šturmų.

KAIP VOKIEČIAI TAUPINA MAISTĄ.

Kadangi vokiečiai apstoti priešais iš visų šalių ir kadangi jiems gręsia bado pavojus, jie laužo galvas kaip nuo to apsiginti. Dabar jie prirengia kiekvieną sklypą žemės apsėti ir apsodinti; kur pirma buvo vietos del kareivių mokinimo, kur buvo parkai ar kur tik sklypas nevartotos žemės, jie dabar prirengia visur apsėti ir apsodyti. Tuom tarpu jiems labai reikalingas alkoholius del automobilių ir kitokių karės prietaisų, delto jie pritaisė budą rinkti nuo žmonių bulvių lupynas, duodami jiems už lupynas mažą malkų pundelį. Iš lupynų daro alkoholį.

BAISIOS KAPINĖS APIE YPRES, BELGIJOJ.

Vienas anglų kareivis rašo, kad apie Ypres tiek užpuolimų buvo vienos armijos ant kitos, kad vieta ant kurios mušiai tęsėsi visai persimainė nuo eksplioduojančių kanuolių kulkų. Žemė taip sudraskyta kad rodos buvo žemės drebėjimas. Neapsakomi plotai žemės paversti į kapines del kareivių ir laukai visur taip surėžyti, kad negalima kraštą pažinti.

KARALIUS KURIS MYLI SENAS KEPURES.

Montenegro (Juodkalnijos) karalius Nikalojus nešioja vieną kepurę per 10 ar daugiau metų. Neseniai jisai patėmijo, kad jo kepurė labai nudėvėta, delto ją atidavė lekojui. Lekojus iščystino, išprosino kepurę ir ta vėl gražiai atrodė. Kelios dienos po tam, karalius jį sutiko su gerai išrodančia kepurę, ir užklausė: "Kur tu gavai mano kepurę?" Lekojus atsakė kad karalius pats kepurę jam atidavė. "Gal man tada negerai galvoj darėsi, kad aš tokią puikią kepurę tau atidaviau!" Ir vėl atsiėmė nuo lėkojaus kepurę ir pats nešioja.

BAŽNYČIŲ BOKŠTAI VISUR SUGRIAUTI ANT KARĖS LAUKO.

Francijoj, Belgijoj, Lenkijoj ir Lietuvoj, visur bažnyčios labai daug nukentėjo.

Kareiviai visų kraštų naudojasi bažnyčių bokštais del apžiurėjimo apylinkių. Paskui, kuomet jiems reikia trauktis iš tos vietos, jie sugriauna bokštą kanuolėms idant priešai negalėtų taip-pat juomi naudotis. Taip vokiečiai sako, kad jie sugriovė Reimso katedrą už tai kad francuzai jai naudojosi kėravyti kanuoles ant priešų. Abelnai ant karės lauko, netik bažnyčios bet ir taip didesni namai sugriauti.

MUSĖ DRUTESNĖ UŽ ŽMOGŲ.

Dručiausias žmogus gali panešti tik dešimts kartų tiek kiek jis pats sveria. Musė sverianti vieną dvidešimts aštuntą dalį uncijos paneša 6 uncijas, tai-gi ji daug kartų drutesnė už žmogų.

ATRADO ALIEJAUS KANADOJE.

Dr. Bosworth, geologas, (žemės sudėjimo žinovas) pereitais metais atrado ir ištyrinėjo didelius plotus žemės apie 2,000 keturkampių mylių, į šiaurę miesto Alberta, Kanadoje, kur, pagal jį randasi apie 200 milijonų tonų kerosino aliejaus (petroleum). Skaitant visus šiandieninius panaudojimus kerosino, Kanadoje atrasto aliejaus vertėtų užtekti visai pasaulei per 2,000 metų.

NEAPSAKOMI TURTAI BAŽNYČIOS SKLEPUOSE.

Jau nuo labai seniai eina paskalos, kad Viennoje, Austrijos sostapilėje, karališkos bažnyčios sklepuose, yra sukrauta neapsakomi dideli turtai. Ten randasi skrynios pilnos aukso, sidabro, deimantų, perlų ir taip visokių brangenybių, kurios buvo išplėštos iš čekų, lenkų, vengrų-magyarų ir turkų šalių, kuomet jos buvo apkariautos austrų; dabar tos šalįs sudaro Austro-Vengrijos imperiją.

Paskalas toliaus eina, kad visi tie turtai bus išimti iš vietos kur jie dabar pakavoti ir bus sunaudoti, kada svarbi valanda prispaus visą karalystę.

NARSUS MINYKAS.

Tulas minykas, kapucinų

Gately & Rogers

DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Galite pirkti drapanas mokėdami $1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately&Rogers

21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

klioštoriuje Flandrijoj (Belgijoj), kur dabar tebeina nuolatiniai susirėmimai tarpe belgų ir vokiečių, labai pragarsėjo savo drąsumu pagelbėdamas Belgijos kareiviams, pranešdamas iš klioštoriaus bokšto, ką veikia vokiečiai ir ką privalo daryti belgai. Klioštorius stovi tokioje vietoje, kad šis minykas, žiurėdamas per žiuroną, mato visus prisirengimus vokiečių prie atakos ir tt. Jau vokiečiai ne kartą bandė subombarduoti bokštą su toli nešančiom kanuolėm bet lyg šiol jiems nepasisekė. Kapucinas dieną ir naktį praleidžia bokšte, ir neleidžia niekam užimti jo vietą.

CHINŲ ŽEMĖ TOBULINASI.

Nuo įvedimo respublikos į chinų žemę ir nuo permainymo daugelio tikėjimo papročių, žmones labai greitai progresuoja. Seniau misionieriai sakydavo kad jeigu per 100 metų pasiseks padaryti 1,000 krikščionių, chinų žemėje, tai bus gerai. Šiandien Chinijoj yra jau 1,200,000 katalikų ir 400,000 protestonų. Gydymas gyduolėmis eina greitai į madą ir užima vietą gydymo su burtais kaip pirma paprotis buvo. Prezidentas Yuan Shi Kai įvedė tiesas kurios baudžia mirčia papirkinėjimą rinkimuose urėdninkų, taip kad gal Chinija toliaus bus teisingai valdoma. Jeigu chinai taip tobulai griebsis prie progreso kaip jų kaimynai japonai, tai neužilgo bus viena iš dručiausių tautų pasaulėje nes jų yra net 400,000,000.

KIEK TURTO KASDIEN NIEKAIS NUEINA.

Kas 24 valandos, karė lėšuoja pasaulei 50,000,000 dol. Rusija ir Vokietija jau praleido po 2,600,000,000 dol., Francija, 1,815,000,000, Austrija, tokią pat sumą, Anglija, 1,560,000,000, Belgija ir Serbija po 130,000,000. Padalinus ant žmonių tų šalių, francuzai turėtų mokėti 46 dol. kiekvienas; serbai, po 44 dol; vokiečiai, po 39 dol; austrai, po 35 dol; anglai po 34 dol; belgai ir rusai, po 17 dol.

Kas gali pasakyti, kiek gero butų galima padaryti už tuos pinigus kiekvienai šalei. Kiek puikių mokyklų, kiek gyvenimo namų galima butų pastatyti!

VOKIEČIAI GAVO VARIO IŠ ITALIJOS.

Gauta žinios iš Genevos kad, šveicarų urėdninkai pagriebė didelį sandėlį vario, kuris buvo gabenamas į Vokietiją per Šveicariją. Jau nekartą vokiečiai gavo taip varį iš Genovos, Italijos, kuris buvo siųstas per Šveicariją traukiniuose su parašais "Amsterdam" (Holandijoj). Manydami kad trukiai ėjo į Holandiją, šveicarai juos perleisdavo, bet trukiai niekuomet nėjo toliau kaip Vokietija.

ANGLIJA REIKALAUJA PASPORTŲ.

Anglijos valdžia uždraudė žmonėm liuosą keliavimą į Franciją ir Holandiją. Kiekvienas norintis tenais keliauti, turi gauti nuo valdžios pasportą bent 3 dienom pirm važiavimo, ir paduoti priežastį ko važiuoja. Taip daroma, idant apsisaugoti nuo vokiečių šnipų.

KIEK ŽUVO NUO ŽEMĖS DREBĖJIMO.

Galutinai buvo išduotas raportas į Italijos parlamentą apie skaičių žmonių žuvusių paskutiniame žemės drebėjime Italijoj. Neskaitant žmonių kurie žuvo nuo pasekmių žemės drebėjimo, t. y. nuo stokos pastogės laike didelio šalčio, nuo stokos maisto ir tt., 29,978 ypatų žuvo tik laike žemės drebėjimo.

Redakcijos Atsakymai.

P-nui K. A. K. — Tamstos pasargas talpiname kiek sutrumpinę.

P-nui F. K. B. —Ačiu už prisiųsta straipsnį bet del stokos vietos mes negalėsime jo talpinti.

P-nui X. New Britain. Conn. — Tamstos žinutes netalpįsime nes apie vieną jau buvo rašyta pereitame numeryje "A. L.," o kita nėra svarbi.

P-nui š—nui — Ačių už eilutes. Gal kada toliaus sunaudosime.

P-nui D. J. — Ačiu už eilutes. Peržiuresime, gal sunaudosime.

VIETOS ŽINIOS

DRAUGIJŲ VEIKIMAS.

21 d. kovo, buvo susirinkimas Worcester'io Suvienytų lietuvių pašelpiniu draugijų, ant kurio buvo įnešta ir nubalsuota pirkti buvusę neprigulmingą bažnyčią ant Endicott gatvės, del svetainės. Jau praeituose metuose draugijos nubalsavo nepirkti šio namo, užtai kad permažas ir neatsakančioje vietoje. Bet matyt, "agentėliai" nemiega ir vėl įsiulė komitetui pirkti. Beabejonės draugijos galutinai vėl tą sumanymą atmes, taip kaip pirmiau. Lietuviam reikia svetainės didelės ir neužkaboryje.

V. Bitinėlis.

Dvi moterįs žuvo ekspliozijoj.

East Douglas, Mass., kovo 19. — Ekspliozija, kuri atsibuvo, kaip moteris užpylė ant ugnies parako manydama kad tai minkšti angliai, buvo priežastis mirties dviejų moterų, Mrs. Quintal, 78 metų ir jos dukters, Mrs. Giguere, 44 m.

Mrs. Quintal vyras, jau keletą metų miręs, buvo kalvis. Jis naudodavosi paraku savo darbe ir kaip jisai mirė šio parako dar liko sklepe. Pėtnyčios ryte jo duktė, nerasdama daugiau kietų anglių sklepe, sumanė imti šio parako, kuris ji mislino buvo minkšti angliai. Kaip tik ji užpylė truputį ant ugnies, baisi ekspliozija atsibuvo. Mrs. Quintal tapo susyk užmušta, ir visi langai namo išbirėjo, lubos supuolė ir taip daug blėdies padaryta. Mrs. Giguere drapanos užsidegė ir ji lėkė laukan rėkdama. Kaimynai tuoj prišoko ją gelbėti; bet kuomet jai ir užgesino drapanas, ji buvo taip apdegus, kad po 10 valandų baisių kančių numirė Worcester'io miesto ligonbutyje.

Rado apleistą kudikį.

20 d. kovo, keleta minutų po 8 val., vakare, James Naphen ir jo duktė, rado ant savo kiemo, ant 8 Merrick gatvės mergaitę, kuri gal turi 1 mėnesį amžiaus. Mergaitė buvo labai puikiai aprėdyta, dar ir su labai brangiomis drapanomis. Šale jos, atrasta popierinė skrynutė pilna kudikio drapanų. Mergaitė labai daili, mėlynakė ir geltonplaukė ir matyt, kad lyg šiol ji buvo labai gražiai dažiurėta. Kudikis atiduotas į miesto uke ant užlaikymo iki tėvai jos atsišauks arba policija suras kam ji priguli. Jeigu nebus atrasta keno ji yra, ir jeigu niekas nenorės ją priimti, mergaitė bus atiduota į našlaičių namus.

Mergina miršta staiga.

Gerai žinoma Lake View mergina, p-lė Olive Shurtlieff, 20 m., nuėjo subatoje (20 d. kovo) pas tulą Poną G. La Roche, 17½ Austin gatvės, del masažo. Kuomet P. La Roche jai masažavo krutinę, mergina staiga jautėsi blogai. Masažistė ėjo jai atnešti vandens, bet kaip sugrįžo, mergina jau buvo numirus, ir negalima suprasti nuo ko ji mirė, nes mergina išrodė pilnoj sveikatoj.

Po pietų, Medikališkas ištyrinėtojas, F. H. Baker padarė lavonskrosena ant p-lės Shurtlieff, ir atrado, kad mirtis atsibuvo nuo kraujo užnuodijimo, iš priežasties bandytos nelegališkos operacijos.

Dabar policija ješko ypatų, kurios turi atsakyti už merginos mirtį.

Ješkojo gazo prakiuros su degtuku.

M. A. Civinskas, kuris turi krautuvę ant 27 Lafayette gatvės, petnyčioje ješkojo prakiuros iš kur gazas tekėjo, su pagelba degtuko. Jis atrado skylę, bet suprantamas dalykas, gazas, susitikęs su degtuku, ekspliodavo ir uždegė krautuvę. Ugnegesiai greitai atbėgo ir užgesino ugnį; blėdies mažai padaryta, ir Civinskas patsai visai nebuvo sužeistas. Vienok tai buvo didelis neatsargumas ir tas galėjo Civinskui gana brangiai atsieiti. Jo giliukis kad viskas taip gerai virto.

Baisiai sužeidė lietuvį.

Naktyje tarp ketvergo ir pėtnyčios 19 d. kovo, Rafolas Budnius buvo baisiai sužeistas traukdamas dratą Morgan Spring Co. dirbtuvėje, Greendale. Nelaimingo žmogaus pirštinė buvo pagriebta bloko ir jisai nepaspėjo ištraukti pirštų, taip kad blokas jį kaip tai nors pagriebė per viduri, ištraukdamas žastį iš peties, atlupdamas plaukus su oda nuo pakaušio ir abelnai labai sužeisdamas jį. Žmogus nugabentas susyk ligonbutin, bet vargu liks gyvas. Kompanija uždraudė visiems darbinnkams dabar dirbti prie drato su pirštinėm. Visi turės dėvėti skurinius delnus.

Lietuvis staiga numirė.

22 d. kovo J. Petraitis, gyvenantis ant 18 Pond gatvės, laukė gatvekario, kaip jam pasijautė blogai ir jis krito ant gatvės. Jis buvo nugabentas į ligonbutį ir neužilgo mirė, dar nežinoma iš kokios prežasties.

Iš Visur.

RUSŲ ŽIAURUMAI RYTŲ-PRUSIJOJ.

Berlynas, kovo 17. —Rytų-Prusijos gubernatorius oficiališkame pranešime, sako, kad laike pirmo rusų užpuolimo ant Rytų-Prusijos, 10,000 namų buvo sudeginta, 2,000 civiliškų žmonių užmušta, 4,000 išvežta.

Per antrą užpuolimą, iš 15,000 civiliškų žmonių kurie pasiliko provincijoj iki lapkričio, 4,000 buvo užmušti ar išvežti. 80,000 privatiškų namų buvo visiškai apiplėšti ir rakandai išgabenti į Rusiją.

300,000 pabėgėlių negali sugryšti į Rytų-Prusiją už tai kad ten neturi iš ko pragyventi. Iš 100,000 arklių, rusai tik 6,000 paliko.

ORPLAUKIS SUIMTAS GABENANT MAISTĄ Į PRZEMYSL.

Petrograd, kovo 17. — Tarp nelaisvių kurie šiomis dienomis atvyko į Kiev, randasi austrų orplaukis, kuris buvo suimtas, kuomet jisai nešė 300 svarų įvairių valgių ir pačto siuntinių į Przemysl tvirtovę.

16 d. kovo atsibuvo didelė licitacija Sebastapolyje. Tukstančiai arklių ir galvijų atimtų nuo turkų buvo parduota.

VOKIEČIAI DARO GRANATAS IŠ CEMENTO.

New York, kovo 17. — Tulas amerikietis rašo iš Berlyno, kad vokiečiai, idant sutaupinti metalą, sumanė daryti kanuolių granatas susidedančias iš dviejų dalių cemento ir vienos dalies metalo. Sakoma, kad šios granatos yra labai atsakančios del kanuolių kurios neneša toli.

KAIP TURKAI SUSTABDĖ SMYRNOS BOMBARDAVIMĄ.

Berlynas, kovo 18. — Iš Atėnų pranešama, kad kaip anglai pradėjo bombarduoti Smyrną, kelios dienos atgal, turkų gubernatorius suareštavo 2,000 anglų ir francuzų apsigyvenusių Smyrnoj, ir grąsino juos pastatyti kur laivų šuviai turėtų tiesiog į juos pataikinti, jeigu bombardavimas tęstųsi.

Tada anglų admirolas, pradėjo tarybas vesti per Suvienytų Valstijų konsulį pareikalaudamas, kad prieplauka butų atiduota į jo rankas ir fortai miesto sunaikinti; miestas galėjo pasilikti po turkų valdžia. Gubernatorius ant to nesutiko.

MAIŠTAI VIENNOJE

Venecija, Italija, kovo 19. — Pranešama iš Viennos, kad ten maištai pakilo 16 d. kovo, kuomet tukstančiai žmonių negalėjo dagauti duonos. Miltų labai stokuoja Viennoj, delto valdžia liepė duonkepiams daryti ketvirtą dalį mažiau duonos nė kaip paprastai. Iš priežasties to, daug žmonių negalėjo niekur duonos nusipirkti, ir pradėjo pulti ant keptuvių ir apiplėšti jas.

Paskutiniu laiku, mėsa labai pabrango o pieno vos galima gauti ir už didelius pinigus.

ŽMOGUS, KURIO JOKIA ŠALIS NENORI PRIIMTI.

New York, kovo 19. — Tulas žydas, Nathan Cohen, keliauna be pertraukos nuo pereito gegužio tarp Suv. Valst. ir Brazilijos, ir niekur jam nedaleista išlipti.

Gegužio mėn, 1912, Cohen atkeliavo į Suv. Valst. iš Brazilijos. Jisai gyveno New Yorke du metu, paskui Suv. Valstijų valdžia paliepė jį ištremti, iš priežasties nurodymų kad jo protas buvo sumišęs. Žydelis buvo nuvežtas laivu į Rio Janiero. Tenais jo nepriėmė ir jis vėl buvo pargabentas New Yorkan. Čionai jo ir-gi neįleido. Žydelis vėl nukeliavo į Braziliją. Dabar jau jis trečiu sykiu New Yorke, kur apie jį visai nenori nė girdėti. Rodėsi kad nelaimingam žydeliui likusį jo gyvenimą reikės praleisti ant laivo, plaukdamas tarp New York ir Rio Janeiro. Bet galutinai žydų imigrantų pašelpos komisija susimylėjo ant jo, ir išprašė valdžios kad leistų specialistams ištirti kas link jo proto nesveikumo. Jeigu jį ir išrastų beprocčiu, komisija pareikalaus kad jį čonai priimtų, nes jis turi giminių kurie apsiima jį užlakyti.

VOKIEČIAI SIUNČIA KIAULES BELGIJON.

Londonas, kovo 20. — Pranešama iš Holandijos kad vokiečiai išsiuntė milijoną kiaulių į Belgiją, ir kad vokiečių kariška valdžia priverčia belgus, visų luomų, dažiurėti ir išmaitinti tuos gyvulius. Labai bijoma, kad tam baisiam skaitliui kiaulių nereikėtų sušerti maistą, kurio neužtenka nė del žmonių.

Sakoma, kad daug kiaulių atiduota ant užlaikymo žmonėm, kurie gyvendami miestuose, neturi nė kur dėti jas.

KAIP GALIMA TIKĖTI VOKIEČIŲ LAIKRAŠČIAMS.

Įtekmingas ir pragarsėjęs vokiečių laikraštis "Vossische Zeitung," patalpina pranešimą tulo vokiečių pirklio, neseniai sugrįžusio iš Egipto, kad visas Sudan, (šalis į pietus Egipto, Afrikoje) yra pasikėlęs prieš anglų valdžią.

Pagal pirklio pasakojimą, rodėsi, kad dervišai (mahometonų zokoninkai) sugundė žmones Sudano pasikelti prieš anglus lapkričio mėn. 19 lapkr. sudaniečiai užpuolė ant anglų abazos ties piramidų, užmušė visus kareivius ir pasiėmė kanuoles, amuniciją ir tt. Paskui jie sugadino gelžkelį Cairo-Assouan linijos, telegrafus, telefonus ir tt.

13 d. gruod. 40,000 sudaniečių, po vadovyste dervišų, užpuolė ant anglų ties Fashoda. Anglų gen. Hawley, su 6,000 kareivių ėjo juos pasitikti, bet 4,000 jo kareivių, kurie buvo arba sudaniečiai arba egiptiečiai, apleido jį. Jisai ir jo 2,000 anglų kareivių buvo užmušti mušyje arba paimti nelaisvėn ir nukankinti. Iš priežasties tos pergalės, visi sudaniečių vadai prisidėjo prie dervišų.

Už tai kad telefonai ir telegrafai visur sugadinti, jokių žinių apie sukilimą nebuvo pagarsinta.

Ši taip liudna žinia del anglų, buvo pranešta Suv. Valst. laikraščiuose 18 d. kovo. Dvi dieni po tam, viskas buvo oficialiai atšaukta iš Berlyno. Aiškus dalykas, kad vokiečiai nori tik kiek galima kenkti anglam panašiom žiniom. Paskui, kaip negalima ilgiau paslėpti teisybę jie greitai atšaukia viską.

MOTERŲ SKYRIUS.

Moterįs ir Karė.

Moteris, Pulkauninkė Rusijos Armijoje.

Jau nekartą buvo rašyta apie moteris ir mergaites kurios tarnavo rusų kariumenėje, ir gana atsižymėjo tuomi. Bet tos moterįs ir mergaitės, tarnavo tik kaipo paprasti kareiviai, pėstininkai ar raiteliai. Dabar pasirodo kad yra ir moteris kuri užima oficieriaus vietą, poni Aleksandra Kandaševa, pulkauninkė 6-to Uralsko kazokų regimento. P-ni Kandaševa labai atsižymėjo su savo pulku, mušiuose su vokiečiais Lietuvoje. Ji buvo du kartu sužeista ir gavo Šv. Jurgio kryžių už jos narsumą. Pulkauninkė Kandaševa yra taip-gi pragarsėjus jojikė. Ji atjojo iš Harbino į Peterburgą ant arklio 8,000 myl. tolumo.

Motinos ir dukterįs.

Pereitame "Amerikos Lietuvio" numeryje, korespondencijoje iš New Britain'o buvo aprašyta labai liudnas atsitikimas, t. y. valdžios atėmimas dviejų lietuvių mergaičių, 10 ir 11 m. amžiaus nuo tėvų, ir padavimas jų į reformatorijas del išauginimo. Iš priežasties motinų nedažiurėjimo, tos dvi taip mažos mergaitės jau buvo sugėdintos nuo gana ilgo laiko, ir ramiai keliavo paleistuvystės keliu, kuomet policija jas paėmė savo globon.

Kaip turi tų mergaičių motinos dabar jaustis? Juk **visa kaltė** to baisaus atsitikimo puola ant motinų, kurios nemokėjo dažiurėti, išauklėti savo dukterų. Nes 10—11 m. mergaitė niekuomet nėra dar ištvirkus pati per save. Ir 10—11 m. mergaitė, gerai išauklėta, išmokinta, niekuomet nesileis save prikalbinti prie panašaus pasielgimo.

Taip kad vien motina kalta.

Ir New Britain'o atsitikimas, nėra pirmutinis tarp lietuvių Amerikoje. Jau nekartą teko mums girdėti apie lyginai tokius atsitikimus. Skirtumas yra tik tame, kad šis atsitikimas papuolė į teismą ir tapo viešai pagarsintas, kad ir svetimtaučiam teko dažinoti kokių motinų randasi tarp mus. Nesakysiu, kad tas atsitinka vien tarp lietuvių. O ne. Pilni anglų laikraščiai apie "prapuolusias" mergaites, kurios dingo nieks nežino kur ir tt. ir tt., ir kurios daug kartų dingo savu noru. Bet vis tai ne taip mažos mergaitės. Jau daugiausiai nors 14—16 m. Bet čionai dar tik kudikiai.

Mums teko patėmyt jau nekartą, kad daug lietuvių moterų arba nemoka arba nenori gerai išauklėti, gerai prižiurėti savo dukrelių. Taip nekartą teko išgirsti motiną mergaitės penkių, šešių metų vadinant kokį tai vaikėzą "žentu," prieš tą mergaitę; leidžiant mergaitei priimti "centų," "nikelių" nuo josios "fellow"! Kokį įspudį gali tas viskas padaryti ant tokios mergaitės? Teko taip-gi išgirsti motiną sakant. "Onute, pabučiuok Juozelį. Jis tau "kendžių" atneš." Lengva, po tokių dalykų, suprasti kad New Britain'o dvi mergaitės galėjo save parsiduoti italams už keletą orandžių arba už saują riešutų.

Mumis neseniai buvo papasakota apie tulą Worcester'io motiną, kuri netik ką nebaudžia savo dvylikos metų mergaitės, už tai kad ji veik kas vakaras sugrįšta namon ant 12-tos valandos naktyje, bet dar visokiais budais slepia tą nuo mergaitės tėvo, kad tas nesibartų ant savo brangios dukrelės. Ką galima laukti nuo tokios mergaitės? Ką gali gera mergaitė, **12 metų,** veikti ant gatvių iki vidurnakčiui? Juk geri tėvai neleidžia nė 20 m. mergaitę ant gatvės vėlai naktyje be svarbios priežasties. Ir jeigu atsitinka kad toj mergaitė buna lauke taip vėlai, tai jos tėvai žino kur ji yra, ką ji veikia, su kuo ji yra. Niekuomet ją neleidžia eiti ga gerai nepažystamom ypatom, bet tik su tom, kuriom tėvai gali pilnai užsitikėti. Bet mergaitė 12 metų, kokią priežastį gali ji turėti, vakars į vakarą pargrįžti namon ant vidurnakties? Tai yra motinos nesusipratimas arba apsileidimas, už kurį galima tikėti kad ji kada nors gailiai atsakys.

O motinos, auginkite gerai, dorai jusų dukrelės; susidraugaukite su jom, bukite netik jų motinos bet ir jų draugės, lyg ir jų sesedįs, nuo kurių jos niekc neslėps, kuriom jos visas savo mintis išreikš! Auginkite jas atsargiai, kad jos trokštų tik gero, tik rimtaus, o ne kokių tai nebutų ištvirkimų! Ne kalbėkite per anksti apie žentus, apie jaunikius. Tas viskas ir taip ateis gana greitai. Labiausiai, laikykite mergaites namie. Žinokite tikrai kur jos praleidžia kiekvieną valandą, su kuom jos kalba arba draugauja. Nepratinkite jas imti kad ir mažiausį daiktą netik nuo svetimų, bet ir nuo šiaip pažystamų. Ir taip jųs dukrelės užaugs gražiai ir bus garbė netik jumi bet visai lietuvių tautai.

Ką daryti jeigu sriuba persuri. Jeigu pasitaiko šeimininkei persudinti sriubą, reikia nulupti bulvę, supiaustyt į šmotelius ir pavirint keletą minutų sriuboje. Paskui galima išimti bulvę. Bulvės įtraukia daug druskos į save.

Nereikia niekuomet leisti prosą taip įkaisti, kad jis buna net raudonas, nes sykį taip labai įkaitęs, jis niekuomet daugiau gerai ir ilgai nebus karštas bet visuomet daug greičiau atšals. Kaip tik pabaigi prosyti, atimk prosus nuo pečiaus ir leisk atšalti, tada padėk į vietą kur dulkės nedasigaus į juos. Nereikia prosus niekuomet veltui deginti.

SPORTO GYVENIMAS.

Aš berniukas, nebekokis,
Cigar's visad' dantyse;
Iš kišeniaus skepetukės,
Kampas kyšoja lauke.
Čeverykai, nors be padų,
Bet iš viršaus raudoni,
Nes kasdien nučystyt duodu,
Kad tik butų gražesni.
Retežėlis prie krutinės,
Blizga, žiba, koks dailus!
Nors prie galo prikabintas,
Švino gabalas sunkus.
Taip-gi rašomąją plunksną
Neužmirštu prisikabyt'
O pasakius tikrą tiesą,
Visai nemoku rašyt.
Barzdą skutu kožną dieną,
Taip-gi usų neaplenkių,
Kad merginom geriau tikčiau,
Kad išrodyčiau jaunu.
Išsigerti labai myliu,
Bet tankiai nėra už ką,
Tai einant pro smuklę, nyku —
Kišenius "serga džiova."
Knygas, laikraščius, skaityti,
Aš visai neketinu,
Kad pinigus vėju leisti,
Ant to visad' sutinku.

Piktvabalis.

Ištrauka iš laiško nelaisvio Vokietijoj.

... Dabar pranešu jumi, tėveliai, kad man Vokietijoj yra labai gerai. Saulė šviečia per visas dienas; apkasose šviesu ir šilta taip kaip namie. Gert ir valgyt turime ko tiktai norime. Žeinių Jonas, kuris kartu su manim buvo paimtas, kitaip rašė savo tėvam, tai gavo kulką į kaktą. Tas jį pamokino rašyti vien teisybę.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieškau Leono Statkaus ir Konstanto Pundžiaus, abudu iš Navarėnos miestelio, Telšių pavieto, Kauno gub. Jie patį, ar draugai gal kur žinote malonėkite pranešti.
Leonas Žalimas,
15 MillburySt., Worcester, Mass.

Pajieškau savo pusbrolių, Antano ir Jono Šudžinskų, Gražiškių kaimo, Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Pirma gyveno Waterbury, Conn. Jie patįs ar draugai malonėkite pranešti.
Agota Bujauckiutė,
4 Langdon St., Worcester, Mass.

LIETUVIS KRIAUČIUS.
Siuvame drapanas pagal naujausias madas vyram ir moterims. Plaujame, čystinam, taisome ir prosinam senas.
Užprašome visus o busite užganėdinti!
K. GAGAS,
423 Mllbury St.,
Worcester Mass.

PARSIDUODA POOL—ROOM.
4 stalai, geroje vietoje. Parduodu už nuženimta prekę delto kad pats negaliu prižiurėti.
ADAM VALANGEVIČIA,
371 Millbury St.,
Worcester, Mass.
No. 15.

LANGLOIS CO.
Pigiausia vieta pirkti plaukus.
36 svičės vertos $ 7.00 tik $ 3.98.
30 svičių vertės $ 3.98 tik $ 2.98.
27 svičės vertos $ 2.25, tik 98 c.
Moteriški klokai ir auksiniai daiktai, taip-gi pančekos už pusę prekės.
175 GREEN ST.
15

FARMOS!!!

Mažos ir didelės farmos parsiduoda labai pigiai. Užeikite ir persitikrinkite. A. Blažys, 13 Millbury Street.

Stubos įvairiuose kraštuose miesto, parsiduoda pusdykiai.
Pirma negu pirksi stubą užeik pasižiurėti pas mane.

A. Blažys,
13 Millbury St., Worcester, Mass

Geriausias Siuvėjas ATHOLYJE.

Siuvam Siutus ,Overkotus, Kelines ir durpanas Vyram ir Moterim. Kviačiame visus Lietuvius ir Lietuvaites pamatyti musų naujus sampelius ir naujas madas.

Prie musų Šapos užlaikome ir vyriškų drapanų krautuvę.

PETRAS BUZEVIČIA
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connection

V.P. Ginkus & Co.

Čeverykų ir Drapanų

KRAUTUVĖ
27 Millbury Street,
Worcester, Mass.

M. V. ŽIURINSKAS,

Čeverykų Krautuvė ir Taisyklė
48½ MILLBURY ST.,
Worcester, -:- Mass.

J. SVIRBALIUS
ir
V. ŠEŠKEVIČIUS.

Geriausi kriaučiai visam So. Bostone. Vyrai kas tik norite gražiai pasiųtų drapanų. Visi duokite užsakymus aukščiau minetem kriaučiam, o visada busite užganedinti. Tik nepamirškit adreso

V. ŠEŠKEVIČIUS, J. SVIRBALIS
311 W. 4-th So. Boston, Mass.
45 Millbury St., Worcester, Mass.

J. Cižauckas

Duoda lekcijas muzikos ir dainavimo.

53 Waverly St., Worcester, Mass.

PARDAVĖJAS VISOKIŲ TRUNKŲ TIESIOK IŠ BRAVORO.

Kentucky pagirtoji Melwood whiskey ir visokį alutį. Speciališką atydą padedam ant užsakymų per telefoną ir prisiųstų per gromatas.

BRADLEY & CO.
30 Ward St., Worcester, Mass.
Telephone Park 681

VINCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.

441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-M.

KELIAUJANTIS

KRIAUČIUS

Siuva visokius rubus: moteriškus ir vyriškus, taipgi parduodame tavorus jardais. Ant pareikalavimo visada pribunam aplinkėje: Springfiedl, Worcester ir Boston, Parašykite

K. P. ŠIMKONIS,
7 Columbus St., Holyoke, Mass.

MAURICE F. REIDY
REAL ESTATE AND FIRE INSURANCE.
716 - 717 State Mutual Building,
WORCESTER, MASS.

Namai ant pardavimo:

Pattison St., 3 tenementų stuba, 15 ruimų su matomonu išvedžiojimu paipų, pirmas gyvenimas su šiluma nuo pečiaus, kieto medžio grindis, stogas sleitų. Kaina 5.500 dol.

.. **Bradley St.,** 3 tenementų stuba, 5 ruimų kožnas, randos neša po 12 dol. Kaina 4.500 dol. ant mažų išmokesčių.

North St., 4 tenementų stuba, apie 6000 pėdų žemės, 25 dol. randos ant mėnesio. Kaina 3.200 dol.

Upsala St., 3 tenementų stuba po 4 ruimus, randos neša po 13, 12, 12 dol., gazas, maudynės, 7100 pėd. žemės. Kaina tik 4.400 dol.,ant mažo išmokesčio.

Lawrence St., 2 tenementų stuba, 13 ruimų, matomų paipavimu, maudinė, randos neša po 12 dol., 5000 pėdų žemės. Kaina 3.500 dol.

Perry Ave., 2 tenementų stuba, štoras pasirandavoja už 672 per metus. Čia labai gražus turtas, visada parandavota; su mažu inešimu ir lengvais išmokėjimais.

Millbury St., 3 tenementų stuba, 6 ruimai kožno, randos 16 dol., 15 dol., 15 dol. Gerai pabudavota ant Millbury St., 4500 pėdų žemės. Kaina 6.800 dol.

Jefferson St. kampas, 18 ruimų, 3 tenementų stuba, gazas, maudynė, karštas vanduo, kieto medžio grindįs, parandavoja po 17, 17, 17 dol. Kaina 7.200 dol.

Fox St., 2 tenementų stuba, 10 ruimų, maudinė atdaras paipavimas, randos neša po 12, 12 dol. Kaina 3.200 dol.

Dorchester St., (netoli Vernon), 3 tenementų stuba, 17 ruimų, gazas, maudynė, naujai malevota, gražus jardas su medžiais. 6.000 dol.

Tainter St., (netoli Crampton & Knowles), 3 tenementų stuba, 15 ruimų, gazas, maudynės, šiltas vanduo. randos po 13 dol. Kaina 5.000 d.

Dorchester St., 3 tenementų stuba, 17 ruimų, 4500 pėdų žemės, randos po 13 dol. Kaina 6.300 dol.

MAURICE F. REIDY,
REAL ESTATE and FIRE INSURANCE
716 - 717 State Mutual Builbing.
WORCESTER, MASS

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.

Turkish Baths
3 Ledge St.,
Worcester, Mass.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes. -:- -:-

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

Sullivans Vernon Sq. Fish Market

Puiki vieta tuščia del uždėjimo krautuvės 122 Lamartine St. Galima beveik pritaikyti prie bile kokios pramonės.

Dasižinokite pas
Maney 667 Main St.

Ar turi biskį pinigų jeigu taip tai pirk hotelį ant vežimo, iškaščiai labai maži pramonė gera apylinkėje lietuviais ir lenkais apgyventoje. Linkėtina jaunam lietuviui. Kreipkitės pas

M. PALTANAVIČIŲ,
15 Milbury St., Worcester, Mass.

Pirmutinis Lietuvis

Worcester, Mass.

Parduodu STUBAS, FARMAS IR LOTUS.

Trįs metai, kaip tą biznį praktikuojų ir gerai suprantu jį; atlieku visada sąžiniškai dėl kožno lietuvio. Todel jai uori pirkti Stubas, Farmas ar Lotus, visada ateik pas mane ant šio adreso:

J. J. KELLEY
LITHUANIAN REAL ESTATE
91 Endicott St.

"DARBININKŲ BALSAS"

Keturių puslapių savaitinis darbininkų laikraštis. Pramoniečių ORGANAS. **Jo tikslas. Tiesioginis Veikimas Suvienytoms Jiegoms per Straikus ir Sabotažą. Pilnas svarbos darbininkams.** Kaina metams $1.50; 6 savaitės 25 centai. Adresas toks.

DARBININKŲ BALSAS,
859 HOLLINS STREET,..... ....BALTIMORE, MD.

Geri dantįs reiškia gera sveikata.

Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite

DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

Skalbinyčia--Laundry.

Geriausiai Čystija visokias
— BIELIZNAS —

DONOHUE MODERN LAUNDRY
D. J. DONOHUE, Prop.
Green St., Worcester, Mass.

KATALIOGAS
MUSŲ LEISTŲ KNYGŲ

1. **KIŠENINIS ŽODINĖLIS.** Labai paranki knygelė mokintis angliškos kalbos. **Kaina** ..... 50c.
2. **DAKTARAS KIŠENIUJE. Aprašimas** visokių ligų ir kaip nuo jų gydytis su receptais. **Kaina** .....75c.
3. **MOKINKIMĖS RAŠYTI.** Paranki mokytis rašyti. **Kaina** ..... 25c.
4. **SOCIAL DEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR JŲ REIKALAVIMAI. Kaina** .... 15c.
5. **NO. 1 PIPIRO.** Juokingo laikraščio. **Kaina** ..... 10c.
6. **PARLAMENTARIŠKOS TIESOS.** Kaip vestiir apseiti ant mitingų **Kaina** ..5c.
7. **NUSKENDIMAS "TITANIC'O."** Visas aprašymas baisios katastrofos jurių tolumoje, kur žuvo daugybė gyvasčių ir turto. sujudinantis skaitymas, su daugybe puikių paveikslų. Kaina 15c.
8. **ISTORIJA ANTANO KANDROTO.** Su 12 jo paveikslų. **Kaina** .....25c.
9. **KAIP PASTOTI UKĖSŲ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ.** Klausimai ir atsakimai. **Kaina** ..... 15c.
10. **PARANKIAUSIAS BUDAS MOKINTIS ANGLIŠKĄ KALBĄ. Kaina** ....25c.
11. **ISTORIJA APIE AMŽINĄ ŽYDĄ. Kaina** ..... 5c.

KITŲ SPAUSTUVIŲ IŠLEISTOS KNYGOS GAUNAMOS MUSŲ KNYGYNE.

ŽODYNAS LIETUVIŠKAI - ANGLIŠKOS KALBOS. (DalisI.) Knygos formatas 6x9 colius. Sutaisė A. Lalis. Chicago, Ill. **Kaina.** (kietais audimo apdarais) $2.50
Tas pats popieros viršais $2.00

ŽODYNAS angliškai - lietuviškai kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Knygos formatos 6x9 colius. Gražiais "Half Morocco" apdarais, pusl. 835. **Kaina** $4.00

M. PALTANAVIČIA

15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASSACHUSETTS.

Tel. Cedar 2404

DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val·
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

P. A. DEDYNAS

5 Diamond St.

Patarėjas visokiuosi reikaluose prisirašant prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.*

V. Pauliukonis

114 Green St. Worcester, Mass.

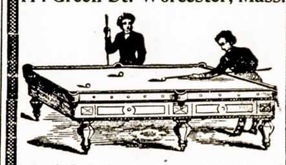

Pool Ruimis vietelė praleisti laiką su draugu savo.

Krautuvė katalikiškų daigtų.

Maldaknygių visokių, Stacijų, Kryžių, Kielikų, Cimborijų, Žvakių, visokių paveikslų fremuose ir be fremų. Škaplierių. ražančlų pigių ir barngiausių. Išdirbystė geriausia, prekės pigiausios.

PHILIP RYAN,
24 Trumbull St., Worcester.

Siutus ir kitokius rubus

Duokit pasiut mums!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigu ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerujų firmu ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.

Gerus vyrams Siutus ir Overkotus pigiausiai Gerai pasiuvam.

Musų firma randasi New Yorke ir Paryžiui todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

Jeigu norite turėt gerus rubus pigiei, tad ateikit pas mus.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas.

Tikras Jusų brolis lietuvys

E. G. KLIMAS,
4 SIGEL STREET, WORCESTER, MASS.

Juozupas Baltromaitis

Lietuvys Siuvejas

86 WARD ST., WORCESTER, MASS.

Siuvame drapanas: vyriškas ir moteriškas pagal naujausios mados, darbą savo gvarantuojame, kad drapana pritiks gražiai ir ilgai devėsis. Męs taip-gi atnaujinam nešiotas drapanas; pataisom ir prosinam. Kvieciame visus lietuvius ir lietuvaites pas mus atsilankyti, o kožn apturėsite malonų patarnavimą.

REAL ESTATE.

IR

APDRAUDIMO, INSURANCE, BIURAS.

Parduodu Stubas, Farmas, Lotus.
Parandavoju tenementus.
Apdraudžiu nuo ugnies stubas, rakandus, furniture, ir turtą. Apdraudžiu taipgi gyvastį, sveikatą, ir nuo nelaimingų atsitikimų didžiausiose kompanijose.
Patarnavimas greitas ir sanžiniškas.

A. BLAŽYS,
13 Millbury St., Worcester, Mass.

F. K. BATAITIS.

Musų agentas Pittston'e, Pa. ir apylinkėje pas jį galite užsirašyti "Amerikos Lietuvį.". "Amerikos Lietuvio" išlesituvė.

Vincas Masonis 21 Simons St., Du Bois, Pa. užrašinėje "Amerikos Lietuvį" po tą kraštą.

PUIKI PRIETAISA.

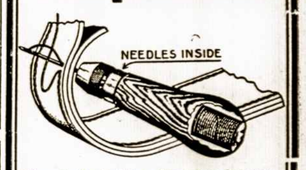

Yra siuti visokius skurinius daigtus, taip greit suva, kaip greit įduri. Prietaisa kurią verta nusipirkti del taisymo pleškių, čeverykų ir kitokių skurinių daigtų

Kaštuoja tik 75 centai.

LEONARD NOVELTY CO.,
615 Millbury st., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,

Lieeuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.

Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo

Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.

24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385 W

VIENATINIS LIETUVIŠKAS RESTAURANTAS WORCESTER'YJE.

Pranešame visiems lietuviam kad geriausius valgius galite gauti už žemiausią kainą pas

ANTANĄ TAMOŠIUNĄ,
134 Main St., Worcester, Mass.

SVIEZĘ PIENĄ

Galima pirkti nuo musų tautiečio

JUOZO URBONO
Atveža į namus
43 Ward St., Worester, Mass.

O'CONNOR F. ANDERSON,
26 So. Stowell St.,
REAL ESTATE F. MORTGAGES
Phone C. 1131-M. Park 6059-M.

NAMAI ANT PARDAVIMO.

Ant Endicott St. grąžųs naujos mados namai 3 gyvenimų su šiluma, elektrika, gazų. Prekė $ 7,000

Ant Vernon St. graži 2 tenementų stuba su štoru ir lotu prekė $ 7,000.

Ant Shenan St., 2 gražios stubos 3 gyvenimų labai pigiai parsiduos. Prekė $ 6,000.

Ant Dorchester St. netoli Ward St. 3 gyvenimų stuba po 6 ruimus. Prekė $ 6,000.

Ant Wabash Ave., graži stubelė Cottage su 9,000 pėdų žemės. Prekė 3,500.

Ant Engal St., graži 3 gyvenimų stuba, 6 ruimų. Prekė $ 5,800.

Netoli Crompton park naujo statymo namas, 3 gyvenimų po 6 ruimus. Prekė $ 7,500.

Ant Washington St., dubeltava stuba. Prekė $ 10,000.

Ant Vernon Hill stubų lotai parsiduoda labai žemomis prekėmis.

Kelios farmos parsiduoda už 10 c. važevimo nuo Worcester'io.

Ant Hollis St., netoli Knowles dirbtuvės 3 dekine už pigiai parsiduoda $ 5,800.

Visada busime linksmi parodyti kas norės pirkti.

O'CONNOR & ANDERSON,
26 So. Stowell St.,
REAL ESTATE & MORTGAGES
Tel. Cedar 1131 M. ir Park 5059 M.

Naujas Elementorus

SU DAUG PUIKIŲ PAVEIKSLŲ
Vaikų skaitymėliai
Kaina tik 25 centai

M. PALTANVIČIA
15 Millbury Worcester, Mass.

Skaitykite ir platinkite "Amerikos Lietuvį"

Skaityk ir kitam pasakyk!

Kas užsirašys pas mane "Amerikos Lietuvį" ant ištisu metų ir prisiųs $ 1.50., tas gaus dovanu knygą vertės 75 c. Kas užsirašis ant dviejų metų ir prisiųs $ 3.00. tas gaus knygų vertės $ 1.50. Kas užsirašys ant dviejų metų ir prisiųs $ 3.25., tas gaus knygų vertės $ 2.00.

Taip-gi užrašinėju ir kitus laikraščius. Naudokitės broliai šita proga nes dovanos bus duodamos tik per du mėnesiu Adrisuokite.

Adomas Pogazelskis
8024 Sovinski Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNIGYNE.

galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą kningų, kurias vargiai kitur gausite:

1. — RODOS MOTINOM APIE AUGINIMĄ ŽINDOMŲ KUDIKIŲ. 18 puslapių kaina 5 c.,
2. — KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BŪTUME IR ILGAI GYVENTUME. 32 pusl., kaina 10 c.,
3. — DANGAUS AUGŠTUMAS IR ŽEMĖS SENUMAS. Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. 149 pusl., kaina 20 c.,
4. — VISAS SVIETAS, žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai. Kaip turėtumėm misti. 150 pusl., kaina 20 c.,
6. — PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jezaus Kristaus Bažnyčią. 63 pusl kaina 10 c.,
7. — PASNINKAI LIETUVOJE. 16 pusl., kaina 5 c.,
8. — KELETAS ŽODŽIŲ APIE NEŽMONIŠKUS MASKOLIŲ DARBUS KRAŽIUOSE ir apie sudynimą Kražiečių Vilniuje. 15 pusl., kaina 5 c.,
9. — DIEDAI IR GRAŽINA. Poėma. 61 pusl., kaina 25 c.,
10. — EUROPOS ISTORIJA. Sužemlapiu. 319 pusl., 25 c.,
11. — KELIONĖ Į EUROPĄ. 52 pusl., kaina 10 c.,
12. — KONRADAS VALENRODAS. Poėma 24 pusl., kaina 15 c.,
13. — LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. 173 pusl., kaina 40 c.,
14. — NAŠLAITĖ. Drama keturių veiksmių septyniuose atidengimuose. 22 pusl., kaina 10 c.,
15. — PETRAS ŽEMAITIS. Graži apysakelė del Lietuvos vaikelių. 69 pusl., kaina 20 c.,
16. — KRAŽIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS. Paminklas del Kražių nuo Amerikos Lietuvių. 77 pusl., kaina 15 c.,
17. — LIETUVIŠKAI-TRAKIŠKOS STUDIJOS. 123 pusl., kaina 75 c., (su Dr. J. Basanavičiaus paveikslu).
18. — NUO DEGTINĖS. Komedija, dviejuose aktuose. 19 pusl., kaina 10 c.,
19. — APIE SVEIKATĄ. Pasikalbėjimas Motinos su vaiku. 16 pusl., kaina 10 c.,
20. — LIETUVIŲ TAUTOS PADĖJIMAS RUSŲ VIEŠPATYSTĖJE. (Rusų kalboje). 128 pusl., kaina 50 c.,
21. — KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS? 32 pusl., kaina 10 c.,
22. — POLITIŠKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina. 84 pusl., kaina 25 c.,
23. — KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai, 29 pusl., kaina 20 c.,
24. — KOMPLETAI MĖNESINĖS "TĖVYNĖS" 1896, 1897, 1899, 1909, 1910, 1911, 1912 metų, po 50 c., S. L. A. nariams — po 25 c.

"Tėvynė" — savaitinis laikraštis, 8 puslapių, leidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, išeina kas pėtnyčia.

Prenumerata metams:
Suvienytose Valst. $1.00
Kitose viešpatyst. $1.50

Reikalaudami kningų ir siųsdami piningus, prenumeratą, kreipkits šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
901 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

GROSERNĖ ANT PARDAVIMO.

Biznis išdirbtas tarpe lietuvių ir lenkų mieste Hudson Mass. Grosernė ir bučernė su arkliu ir vežimu, ir daug kitokių krautuvės padarų. Pardavėjęs turi kitą užsiėmimą, parsiduoda visai pigiai.

Norintijie pirkti atsišaukite ant šio antrašo.

"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury St.,
Worcester Masss.

Andrius Kupstas

Seniausia drapanų, čeverykų, skrybelių, marškinių ir visokių parėdų krautuvė.

52 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

Ar nori pastoti ukėsu?

Jeigu nori, tai pasipirk knygą, kuri geriausiai pamokins, kaip pastoti Suv. Val. Ukėsu.

Kaina tik 15 centų

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

JUOZAPAS KEDIS

Pool Ruimis, tabako, cigarų, cigaretų. Taipgi čystinam čeverykus
95 Grenn St., Worcester, Mass.

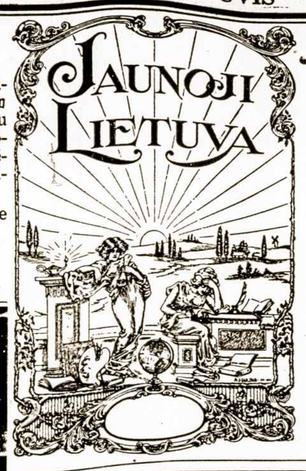

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

PETRAS CIVINSKAS

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus

Užlaikom čeverykų ir drapanų.

TEL. PARK 3563-J

411 Millbury Street, Worcester, Mass.

BIJOU TEATRAS
VERNON SQUARE

Karės Paveikslai

Paimti iš dabartinės karės 3-se aktuose bus rodoma Panedėlyje tik viena diena

Tikietai vyram 10 c. Moterim ir vaikam 5 c.

NEPAMIRŠKITE MUSŲ AGENTUROS

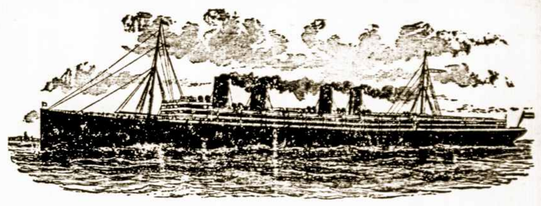

JAU GALIMA SIŲSTI PINIGUS.

Gavome žinę jau kad pinigus galima siųsti į Lietuvą, tę galima siųsti, kur pačtai neiškraustyti. Kur vietos arti karės ir kur pačtai iškraustyti pinigai neverta siųsti.

Jeigu neatbutinai turi keliauti į Lietuvą, tai šie laivai eidami nesiekie pavojimgų vietų karės Jurese:

United States	Kovo 11 dieną,
Hollig Olav	Balandžio 1 d.
Frederick Vil	Balandžio 7 d.
United States	Balandžio 22 d.
Oscar II	Balandžio 29 d.

Kelionę per Švediją ir Petorgradą. Keliaujanti turi turėti pasportus, kuriuos galima gauti pas konsuli.

Jeigu keliausite, malonėkite pas mus laivakortę pirkti.

M. PALTANAVICIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

PAGELBA Į LIETUVĄ GALIMA PRIDUOTI.

Paskutinėm keliom sąvaitėm jau gauname žinias kad pinigai laimingai nueina į rankas siųstiem žmonem, ir parašai kvitos pradėjo pareiti kad pinigai priimti. Šiomis dienomis Cunard Co. apskelbė, kad gali atvežti iš Rusijos pasažierius per Finlandiją. Tai-gi kaip moterįs su vaikais ir žmones neprigulinti į kariumenę gali važiuoti į Ameriką. Važiuoti į Lietuvą galima ant Rusiškų ir Angliškų laivų.

Kas norite siųsti pinigus arba laivakortes malonėkite kreiptis į "Amerikos Lietuvio išleistuvę, visada gausite pilną patarimą ir atliksime jusų reikalus kono geriausiai

M. PALTANAVIČIA
15 MILLBURY S.,
WORCESTER, MASS.

BROLUTI! KAS ČIA PER VIETA?

O tai tu dar nežinojai?

---Nu-gi ta iCezariaus seliunas! Čia broluti puiki lietuviams užeiga: skanus ir šaltas alus, gardi arielkėlė ir skanus kvepenti cigarai.

Patarimai visuomet sutei kiami dovanai.

Tik užeiki pas

CEZARĄ VAŠKELEVIČIĄ
94 Millbury St., Worcester, Mass.

LAISVOJI MINTIS
Padidėjo

Seniausis pažangus mėnesinis laikraštis "Laisvoji Mintis" padidėjo. Dabar joje tilps da daugiau gerai ir suprantamai parašytų moksliškų straipsnių. Joje tilps dailiai parašytų apysakų, straipsnių iš praeities, politikos ir darbininkų judėjimo. "Laisvoje Mintyje" tilpsta daug fotografijų, paveikslų ir iliustracijų. "Laisvoji Mintis" yra geriausia viešnia kiekvieno lietuvio grinčioje. "Laisvosios Minties" kaina metams $ 2; pusei metų $ 1; pavienis num. 20 c. Siųsk 20 c., o gausi vieną num. ant pamatymo.

Visuomet adresuokite:
"Laisvoji Mintis,"
2627 Calumet Ave.,
Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Angliską kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujausia ir tobulingiausia metoda. Mokiname per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginimą; teipjau kiesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglų kalba, ateik ar rašyk platesnių žinių.

American School of Languages
1741 W. 47th Street, : : Chicago, Ill.

Kas užsirašys pas mane "Amerikos Lietuvį" visiems metams, tas gaus puikių knygų dovanų vertės 50 c. Taip-pat užlaikau visokių knygų, kokių tik yra lietuvių kalboje. Laiškų kuopuikiausių 45 gatunkų, visokių gyduolių "Trejas Devynerias". Siusdami pinigus pažymėkite ar knygomis norite dovanų ar laiškais Adrisuokit

J. P. Chupas,
P. O. Box 330
Ansonia, Conn.

GERA PROGA

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) . . . . . $ 1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)) 35c

Viso $ 1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvio" ir $ 1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City

HOTEL VERNON

Prop. M. Mc. CADY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.

Vernon Square,
Worcester, :-: Mass.

MERGINŲ IR VAIKINŲ ATIDAI!!!

Per dešimts metų praktikuodamasis barzdaskutystės amate patyriau, kaip galima užlaikyti plaukus dailiais, stipriais, apsaugoti juos nuo slinkimo, išnaikyti pleiskanas, užlaikyti veidą dailu ir neraukšlėtą ir jei yra raukšlės, kaip jas prašalinti. Jei norite pasinaudoti mano patyrimais tad kreipkitės visi pas mane, o ypač merginos. Visiems suteiksiu pagelbą.

Rašydami del atsakymo prisiuskit už 2 c. krasos ženklelį.

Lith. Barber Shop
M. Zizis
152 Milbury St.,
Worcester, Mass.

J. P. CHUPAS,

'Amerikos Lietuvio' keliaujantis agentas

Važinės šiuomis dienomis Conn. Valstija po šiuos miestus:

Waterburp, NewHaven, Union Citp, Nougatuck, Bridgeport ir Sepmour, Conn. ir tt.

Galima irkitoki lai kraščiai užsirašyti.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.